

Het beste van Sabbe	5
Vrijgestelden	5
Numerus Clausus	7
Portefeuillebeheer	7
Onthaal eerstejaars	9
Alma	11
Film in Leuven	12-13
Strips	15
Boekbespreking	17
Prikkeldraad	19
IQ-test	21-23
Kulturomediko	23
Klapstuk	24
Hoogtepunten	25
Indeks jg. 11	27-39
Rectorverkiezingen	3
Redaktioneel	3
Veto	40
Geld, Geld, Geld	40

EN VERDER...

De Somer	2
Rectorverkiezingen	3
Redaktioneel	3
Geld, Geld, Geld	40

Wie van de vier?

Het plotselinge overlijden van rektor De Somer eind vorig jaar kwam bij de meeste mensen onverwacht aan. Zijn overlijden ont nam de universiteit niet alleen zijn rektor, maar ook zijn boegbeeld op nationaal en internationaal vlak. Dat laatste zal moeilijk te vervangen zijn, maar voor de opvolging van De Somer als rektor, is men al druk in de weer. De strijd om zijn opvolging zou normaal gezien pas volgend jaar hebben plaats gehad. Die strijd is nu dus negen maanden vroeger losgebarsten, alhoewel, losgebarsten is misschien wat veel gezegd.

Ten eerste was er al het slechte tijdstip waarin de verkiezingen moesten georganiseerd worden. Het Gewoon Reglement-Struktuur KUL bepaalt immers dat binnen de maand na het overlijden van de rektor de procedure voor het kiezen van een nieuwe rektor moet gestart worden. En dat in dit geval de verkiezingen dus midden in de vakantie zouden moeten plaatsvinden. Eerst werd er aan gedacht de verkiezingen uit te stellen, maar tijdens een speciale zitting van de Akademische Raad werd besloten zich toch maar strikt aan het reglement te houden.

Kandidaten

Eenmaal dat beslist, werd de lange verkiezingsprocedure (zie ook elders) in gang gezet. Het inzamen van de kandidaturen kon beginnen. Geruchten langs alle kanten natuurlijk over mogelijke kandidaten, maar van de geciteerde namen bleven er uiteindelijk maar vier over: de professoren De Broek en Pinnoy uit de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, professor De Meester uit de fakulteit Toegepaste Wetenschappen en professor Dillemans uit de fakulteit van de Rechten.

Informatie

Eenmaal de kandidaten bekend, trok Kringraad er op uit om wat meer informatie in te winnen over de kandidaten. De meeste stemgerechtigde studenten zijn immers niet in Leuven, en velen kennen de kandidaten trouwens niet, tenzij hij uit hun eigen fakulteit komt. Er was natuurlijk wel het programma van de kandidaten dat zou verschijnen in Akademische Tijdingen, maar dat mocht niet meer dan 500 woorden lang zijn. Daar moest dus niet al te veel van verwacht worden, zeker niet in verband met specifieke studentenaangelegenheden zoals het medebeheer of de sociale sektor.

Reden genoeg dus om de verschillende kandidaten eens te gaan interviewen. Maar wat blijkt als wij prof. De Broek aankloppen om een afspraak te maken: hij mag geen interview toestaan en verwijst daarbij naar artikel 25 van het verkiezingsreglement. Dat stipuleert: "Verkiezingen voor het mandaat van rektor zijn een universitaire gebeurtenis dat moet overeenstemmen met de hoge intellectuele en academische status van de universiteit. Van de kandidaten wordt verwacht dat zij zich onthouden van publicitaire campagnes, niet inhoudelijke argumenten en alles wat de sereniteit en waardigheid van dit kiesgebeuren kan verstoren." Tijdens de speciale zitting van de Akademische Raad waar dit reglement werd goedgekeurd, had men zelfs gespecificeerd dat er geen interviews mochten worden toegestaan.

lijke argumenten en alles wat de sereniteit en waardigheid van dit kiesgebeuren kan verstoren." Tijdens de speciale zitting van de Akademische Raad waar dit reglement werd goedgekeurd, had men zelfs gespecificeerd dat er geen interviews mochten worden toegestaan.

1981

Deze verregaande inperking van de verkiezingsstrijd heeft alles te maken met de rektorverkiezingen van 1981. Toen werd er een soms bitse strijd tussen de zes kandidaten gevoerd waarbij in ruime mate gebruik werd gemaakt van brochures en interviews. Deze campagne had bij een aantal mensen, onder andere bij rektor De Somer, een wrange smaak nagelaten en een herhaling ervan wilde men ten allen prijze vermijden.

Dit alles is zeer begrijpelijk, ook voor ons, maar het leek Kringraad toch dat men van het ene uiterste in het andere was gevallen: van een overdaad aan informatie naar een gebrek eraan. Waar moesten de stemgerechtigde studenten (trouwens ook de professoren) hun informatie over de vier kandidaten nu halen? Een voor een een gesprek "aanvragen" misschien. En wat de masa van de studenten via Veto niet ingelicht worden over dit belangrijk "universitair gebeuren"?

Kompromis

Op suggestie van prof. De Broek werd dan contact opgenomen met de commissie die moet toezien op de naleving van artikel 25. Van de drie leden van deze commissie was alleen prof. Sabbe te bereiken, en die wist na een paar dagen te vertellen dat er wel interviews mochten afgenomen worden, maar dat die niet in Veto zouden mogen verschijnen. Wat we dan dus maar gedaan hebben. Maar daarmee is de zaak nog niet afgelopen: achteraf hebben we immers van een van de kandidaten vernomen dat er tot interviews verschenen zijn in "La Libre Belgique". Die behandelen wel niet specifiek de rektorverkiezingen, maar vormen toch ook een zekere vorm van publiciteit als we de gevolgde logika doortrekken. Ondanks al deze herrie hebben we dan uiteindelijk toch de vier kandidaten aan de tand kunnen voelen. En al mogen we de interviews niet publiceren, toch kunnen we u met de verkregen informatie een — zeer beperkt — beeld ophangen van wat de verschillende kandidaten denken over enkele problemen die de studenten rechtstreeks aanbelangen. Het onderstaande geeft zeker geen volledig en genuanceerd beeld van de kandidaten, maar wie de volledige tekst van de interviews wil lezen, moet maar eens langskomen op Kringraad.

De Meester

Professor De Meester komt uit de fakulteit van de Toegepaste Wetenschappen. Hij is de enige kandidaat uit de positieve wetenschappen, wat zijn kansen er natuurlijk niet om vermindert, aangezien de andere drie kandidaten uit de humane wetenschappen komen. In verband met het onderwijs pleit hij, zoals de andere kandidaten, voor gespecialiseerde kandidaturen. Hij legt sterk de nadruk op de toekomstgerichte, derde-cyklus programma's en zegt in verband hiermee

dat de universiteit ook als taak heeft de elite van morgen te vormen.

De huidige situatie inzake het studentenmedebeheer vindt hij positief. De studenten worden gehoord en verder verwacht hij veel van informele contacten tussen studenten en professoren. De slechte toestand in de sociale sektor wijt hij aan het stagneren van de subsidies van de overheid. Wat de verdeling van die subsidies binnen de universiteit betreft, pleit hij, ten persoonlijke titel, voor het differentiëren van bijvoorbeeld de Alma prijzen, in navolging van wat er nu al bij de universitaire huisvesting gebeurt.

Een numerus clausus in de geneeskunde vindt De Meester noodzakelijk en hij ziet dat mogelijk in de vorm van een nationaal examen. Naast de opleiding tot arts, zou men dan een medische opleiding kunnen geven aan de geïnteresseerden waarmee een voor dokter kan worden, maar bijvoorbeeld wel in de industrie terecht kan.

Pinnoy

Professor Pinnoy komt uit de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, waarvan hij de laatste zes jaar dekaan was. Hij is de kandidaat met de minste beleidservaring, komt daar ook voor uit, maar waagt resoluut toch zijn kans. Het minste wat van zijn programma kan gezegd worden, is dat het zeer aantrekkelijk klinkt voor de studenten. Op het gebied van het onderwijs pleit hij voor het verminderen van de studiedruk door het inkrimpen van de programma's, vooral dan in de licenties waar de studenten veel meer zelf actief moeten zijn. De student die in de verschillende medebeheersorganen zitten, moeten nu serieus genomen worden volgens Pinnoy en hij neemt zich voor dat te blijven doen, zoals hij het al in voorgaande jaren deed.

Pinnoy's visie omtrent de demokratisering van het universitaire onderwijs houdt in dat begaafde studenten, niet alleen de meest begaafden, een kans moeten krijgen aan de universiteit. Als het nodig is moet de universiteit hier bijspringen, ook fi-

naancieel. Verder is hij principieel tegen een numerus clausus. Een nationaal toelatingssysteem ziet hij bijvoorbeeld niet zitten omdat sommige studenten zich pas aan de universiteit zelf ontplooiën.

De Broek

Professor De Broek komt eveneens uit de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, waar hij zich bezig houdt met linguïstisch onderzoek en zodoende ook veel oog heeft voor het onderzoek aan de universiteit. In zijn programma pleit hij voor het rationaliseren en hervormen van het huidige onderwijs: algemeen vormende kandidaturen, specialiseren in de licenties — maar niet te sterk, zeker in richtingen met weinig beroepsuitwegen — met ook weer minder hoorcolleges en meer zelfactiviteit van de studenten. Voor sommige richtingen waar de beroepsuitwegen uiterst miniem zijn geworden, wil hij "brugieren" invoeren die de gediplomeerden, met een jaar bijsochling, meer uitwegen moet bieden naar de arbeidsmarkt.

De huidige situatie inzake het medebeheer vindt hij goed, al zouden de studenten nu de tweede en derde cyclus wat meer bij het onderzoek mogen betrokken worden. In verband met de sociale sektor en met de financiering van de universiteit, vindt hij dat de universiteit meer invloed moet proberen uit te oefenen in de ministeriële kabinetten, zoals de andere universiteiten dat doen (De Meester en Dillemans vinden dat ook). Alhoewel De Broek principieel tegen een numerus clausus is omdat volgens hem iedereen die gemotiveerd is een kans moet krijgen, schijnt hij het toch spijtig te vinden dat de situatie in Geneeskunde uit de hand is gelopen, omdat er niet vroeger ingegrepen is.

Dillemans

Professor Dillemans komt uit de fakulteit van de Rechten en is de laatste jaren onder andere actief geweest als voorzitter van de Koninklijke Commissie Sociale Zekerheid. Hij pleit voor het behouden van de band tussen onderwijs en onderzoek. Onderzoeks gesteund onderwijs zal volgens hem trouwens ook de zin tot syntetizeren van de lesgevers bevorderen en zodoende de omvang van de studiepakketten verminderen.

Het huidige medebeheer loopt goed volgens Dillemans. Wel vindt hij dat als men democratie wil aan de universiteit, men die democratie ook moet uitvoeren: beslissingen moeten genomen worden in de organen die daarvoor in het leven geroepen zijn. Buro's dienen alleen maar om vergaderingen voor te bereiden, en niets meer.

Op sociaal vlak vindt Dillemans dat er nieuwe ongelijkheden aan het groeien zijn aan de universiteit: niet iedereen kan het zich veroorloven een tweede diploma te behalen, niet iedereen kan een goede stageplaats bemachtigen, enz. Hij pleit ook voor een numerus clausus in de sterk functiegerichte opleidingen zoals geneeskunde of kinesiterapie. Dit gekoppeld aan een soort Amerikaans "college"-systeem, waar je een opleiding doormaakt die het midden houdt tussen humaniora en universiteit (16-20j), voor het begin van de eigenlijke universitaire studies.

Tenslotte weze het nog vermeld dat alle vier de kandidaten positief staan ten opzichte van het Stuc, al zijn Pinnoy en De Broek duidelijk meer entoesiast dan de andere twee.

Besluit?

Na het afnemen van deze interviews belege Kringraad nog een beperkte vergadering met een aantal studenten die de kandidaten wat beter kennen (onder andere via de Akademische Raad) om zo ook iets te kunnen zeggen over de personen zelf. De Meester kwam daar naar voor als de man met manager-kapaciteiten, maar met minder aandacht voor de problemen van de studenten. Pinnoy als de meest idealistische, al vonden sommigen zijn programma wat te mooi om geloofwaardig te zijn. De Broek als een sterk onderzoeksgerichte techniek, maar toch als een betrouwbaar man waarvan je weet wat je er aan hebt. Dillemans tenslotte als de meest politieke, maar zoals dat met politici gaat, is het moeilijk om te achterhalen wat men aan hem heeft. Uiteindelijk kwamen De Broek en Pinnoy voor deze vergadering als de meest valabele kandidaten voor de studenten uit de bus, met een lichte voorkeur voor de eerste. Of de stemgerechtigden dit oordeel zullen waar maken is nog een andere zaak.

Frank Segers

Alma 2 nog in volle verbouwing. Wij lieten het niet aan ons hart komen en interviewden de uitgekookte P.R.-man van de Alma. (foto Veto)

De Somer en Interferon

In mijn vorige bijdrage heb ik de betekenis van De Somer als wetenschapsmens belicht aan de hand van zijn activiteiten tot ca. 1965. Het was de periode waarin hij bekendheid verwierf als promotor van de vaccinatie tegen kinderverlamming, eerst met het gedode "Salk"-vaksin, later met het thans nog algemeen gebruikte, levende "Sabin"-vaksin. Iedereen zal wel begrijpen dat ons land ook zonder De Somer aan deze vaccinaties zou geraakt zijn. We mogen dus niet overdrijven in het inschatten van zijn betekenis. Toch is duidelijk dat zonder zijn initiatieven wij hoogst waarschijnlijk geen auto-noom-Belgische vaksinfabriek zouden ontwikkeld hebben (vaksinfabriek die na de kinderverlamming nog betekenis zou hebben voor de fabricatie van tal van andere vaksins voor de geneeskunde en diergeneeskunde).

Tevens zou ons land niet zo snel hebben kunnen meedoen aan de vaccinatie-kampagnes: we zouden de praktijk van vaccinatie eerder met vertraging en door osmose uit andere landen hebben ingezet, zoals o.m. gebeurd is met de vaccinatie tegen mazelen.

In mijn vorige bijdrage vermeldde ik ook reeds dat De Somer sedert 1960 overtuigd was dat de strijd tegen virusziekten het niet kon stellen met de preventieve vaksins alleen, dat men dus behoefte had aan stoffen waarmee men virusziekten kon genezen. De reden hiervoor is dat niet alle virusziekten met vaksins te voorkomen vallen. Er werd in die tijd vooral gedacht aan de zeer frequent voorkomende gewone verkoudheid, een virusziekte waartegen men tot op heden geen vaksin heeft kunnen bereiden. Men dacht ook aan enkele eerder zeldzame virusziekten met dodelijke afloop, o.m. hersenontsteking door herpesvirussen. Later zouden daarbij komen: chronische leverontsteking

door het hepatitis B-virus, de oplakeringen van latente virusinfekties bij personen met een verminderde immuunafweer, m.n. kankerpatiënten, patiënten met een orgaantransplantaat en (zeer recent) AIDS-patiënten.

Interferon

Voor de ontwikkeling van stoffen waarmee men virusziekten zou kunnen genezen kampt men met de moeilijkheid dat ieder virus voor zijn vermenigvuldiging beroep doet op de eigen cellen van het gastheerorganisme, dus van de zieke. Stoffen die het virus treffen, treffen meestal ook de gastheercellen. Konkreet komt dit hierop neer dat de meeste antivirale middelen te toksisch zijn om te gebruiken. Vandaar dat in de beginfase van het onderzoek (1960-1970) vooral gezocht werd naar stoffen die niet rechtstreeks op het virus inwerken, doch die de natuurlijke afweer van de patiënt verhogen. Een belangrijk element in die natuurlijke afweer is het interferonsysteem. Bij iedere virusinfektie produceert een zieke een stof, interferon, welke via allerlei mechanismen, de virusinfektie indijkt. Het leek dus logisch bij virusinfekties ofwel bijkomend interferon toe te dienen, ofwel stoffen te geven die de vorming van het eigen interferon verhogen, de zgn. interferoninduktoren. Met zijn medewerkers heeft De Somer van omstreeks 1964 tot 1975 gewerkt aan de ontwikkeling van *interferoninduktoren*. Van 1970 tot 1980 werd ook gewerkt aan een produktiesysteem voor interferon dat als geneesmiddel bij de mens zou kunnen gebruikt worden. Het Rega Instituut waar dit onderzoek, stond daarin niet alleen, het was één van de tientallen in de wereld waar gelijkaardig onderzoek gebeurde. Al vlug bleek dat zowel induktoren als interferon wel actief waren op virusinfekties doch in de praktijk niet zeer bruikbaar. De belangrijkste reden hiervoor schijnt te zijn dat, als de eerste tekenen van een virusinfektie zich voordoen, het al te laat is om nog met de behandeling te beginnen.

Een andere hinderpaal is de toxiciteit van zowel induktoren als het interferon zelf. Dit laatste punt, de toxiciteit van interferon, was één van de stokpaardjes van De Somer. Reeds na onze allereerste proeven was hij de enige die hierop de aandacht vestigde.

Op een kongres in Israël in 1977 leidde dit tot een open konflikt tussen De Somer en de andere tenoren uit het interferononderzoek, die de toxiciteit ook wel gezien hadden, doch ze bewust of onbewust in hun publikaties verdonkermaanden.

Genetic Engineering

Rond 1980 werd er een totaal nieuwe methode ontwikkeld om interferon te bereiden: de genetic engineering. Aan deze ontdekking die uit andere dan de klassieke interferon-Instituten kwam, werd in de lekenpers heel wat aandacht besteed. Interferon werd vooral voorgesteld als het universeel antikankerwep. De Somer heeft daar nooit in geloofd en zag niet graag dat we in die richting proeven ondernamen. Toch had hij de gewoonte te zeggen dat we het middel op zoveel mogelijk ziekten moesten proberen, telkens 2 of 3 gevallen. Ergens, zei hij, zou iemand op deze wijze de toepassing van interferon vinden. Deze strategie werd hem vooral kwalijk genomen door bepaalde Amerikaanse onderzoekers die al hun beschikbaar interferon gebruikten om op één enkele ziekte een eventueel minimaal effect te bewijzen. Voor dergelijke minimale effecten had De Somer geen interesse (de minimis non curat praetor!). De Somer zou gelijk krijgen, alhoewel iemand anders dan hij het goede lot trok. Thans wordt interferon als het middel erkend tegen twee uiterst zeldzame ziekten. De reaktie van De Somer hierop was weer karakteristiek voor zijn persoonlijkheid. Met "De berg heeft een muis gebaard" gaf hij lucht aan de teleurstelling, maar ook aan een soort overtuiging dat dit niet het volledige antwoord kan zijn op de gestelde vraag. De Somer droeg er wel zorg voor dat zijn teleurstelling positief werkte, alhoewel de directheid van zijn uitdrukkingen soms hard aankwam! Gesprekken die op een oergelpunt van depressie dreigden te eindigen, wist hij steeds terug op te richten. Eén van zijn klassieke thema's was dat wie als een wetenschapper internationale bekendheid verworven heeft, zich kan troosten met de bedenking dat hij niet met banale mensen over banaliteiten, doch met de besten onder zijn tijdgenoten over de essentiële problemen van mens en leven gekonverseerd heeft.

Prof. A. Billiau

KOLOFON

Veto, jaargang 12 nr. 1
dd. 3 september 1985

Hoofdredactie
Pascal Lefèvre & Bert Malliet

Redaktiesekretariaat
Filip Huyzentrout

Medewerkers
Eddy Daniëls, Marc Sijs, Gerd Franssens, Dirk De Naegel, Paul Bijns, Gilberte Boeckmans, Toon Boon, Didier Wijnants, Pol Deltour, Frank Segers, prof. A. Billiau, Jan Sempels, Wouter Colson, Dirk Poelaert

Zetwerk & lay out
Ria De Schutter, Marc Heeren, Peter Mostrey, Polleke Bijns, Filip Huyzentrout, Pascal Lefèvre, Eric Thirion, Peter Van Rossem

Foto's & doka
Damienne De Cock en Pascal Lefèvre

Eindredactie
Pascal Lefèvre

Oplage
13.000 exemplaren

Redaktieadres
s Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38

Bij de dood van rektor Piet De Somer nu weeral twee maanden geleden, had de redactie enkele gewezen of nog actieve ASR-medewerkers aangezocht. Zij schreven toen vanuit hun soms jarenlange ervaring binnen ASR en met de academische overheid. In dit eerste nummer van de jaargang, wachtend op de opvolger voor De Somer, publiceren wij in extremis nog een bijdrage die door plaatsgrek niet in de speciale editie kon worden opgenomen. Zij is van de hand van Jan Sempels, gewezen voorzitter van Kringraad en studentenvertegenwoordiger op Akademische Raad.

Hij leerde de studenten betogen

De eerste keer dat ik rektor Piet De Somer van dichtbij in actie was tijdens zijn Akademische Openingsrede van 6 oktober 1980 in de Grote Aula, de laatste keer in het Stedestadion tijdens zijn speech tot de Paus op 20 mei 11. Beide toespraken bevatten een pleidooi voor het ideeëngoed waarop de rektor zijn beleid, zoals de studentenvetegenwoordigers van de tachtiger jaren het hebben ervaren, steunde.

In de Belgische wettelijke structuren zijn de universiteiten de aangewezen plaatsen om aan research te doen: fundamenteel onderzoek waar men antwoorden zoekt op het hoe en waarom van natuur en cultuur, van materie en mens. Bij dit wetenschappelijk speuren moet de onderzoeker kunnen genieten van een onvoorwaardelijke vrijheid tot vragen stellen, tot hypotesen formuleren, tot dwalen. In de geest daarvan heeft De Somer enerzijds tegenover de wettelijke en geestelijke overheden de wetenschappelijke activiteiten van de KUL verdedigd en anderzijds de universitaire gemeenschap zelf aangespoord.

De studenten — hoewel de meesten slechts tijdens hun laatste jaar in aanraking komen

met research — hebben steeds deze uitgangspunten onderschreven. Maar de manier waarop De Somer van het onderzoek weer een hoofdprodukt wilde maken en wat hij verstond onder Akademische Vrijheid, is meermaals voorwerp geweest van meningsverschillen, van contestatie, van actie.

De democratisering van het universitair onderwijs is een myte geworden want ze heeft haar doel nooit bereikt. Zou het niet beter zijn geld vrij te maken voor hoogwaardig fundamenteel onderzoek? Kinderen uit socio-professionele lagere en middengroepen de kans op hoger onderwijs ontnemen in ruil voor research: daartegen protesteerden de studenten! De professoren genieten de vrijheid in hun onderwijsopdracht. Op deze manier de betuiging van de toename — verdoen of ekspliciet — van de studiebelasting door schuiven naar de individuele verantwoordelijkheid, het vrije initiatief van de hoogleraar: daartegen protesteerden de studenten!

Duidelijk beeld

De Somer is voor de agerende studentenbeweging steeds het boegbeeld geweest van het tegengestelde van de democratisering van de universiteit. Nochtans stond hij in 1971 een beperkt medebeheer toe aan de studenten, maar vlug constateerden deze dat er men hun inspraak weinig tot geen rekening werd gehouden. Hij merkte herhaaldelijk op dat de

studenten noch inhoudelijk noch organisatorisch rijp waren voor participatie, maar een democratisering van de studentenwereld met kring- en afgevaardigdenverkiezingen met logistieke en infrastrukturele middelen heeft niet verhinderd dat de onderwijssituatie van de student erop achteruit is gegaan.

Rektor De Somer heeft veel studentenacties beleefd, meestal vanop afstand, zelfs als waren ze tegen hemzelf gericht zoals bij numerusclausus-protesten. Studenten en betogingen: ze horen bij elkaar, ze zijn een kleurrijke en traditievolle folklorie. Het mag en moet zelfs kunnen. Maar wanneer de studenten massaal raken aan alomgekende of in beperkte selecte groep gewaardeerde symbolen van de universitaire trots en waardigheid, zoals het rektorat en de Faculty Club, heeft de contestatie nooit lang mogen duren.

Tienduizenden studenten heeft De Somer zien passeren langs de inschrijvingstafel van Vlaanderens grootste universiteit. Weenigen van hen kenden hun rektor, tenzij uit Akademische Tijdingen, Veto of vanop een spandoek. De enigen waarmee De Somer regelmatig contact had waren de studentenvetegenwoordigers op de Akademische Raad. Gedurende de twee jaar dat ik vertegenwoordiger ben geweest, heb ik meermaals met hem gesproken en gediskussieerd. Hij luisterde steeds naar de grieven en de voorstellen van de studenten, maar ook steeds bleek het dat het

besluit vooraf genomen was; in ieder geval, zijn besluit was ook dat van de Akademische Raad. Hij heeft ons verweten dat we onze dossiers niet beheersten, dat we niemand vertegenwoordigden, dat de studenten ons niet kenden; ofschoon sinds 1980 ernstige en diepgaande maatregelen zijn genomen om onze inhoudelijke kennis te verdiepen en onze politieke achtergrond te verbreiden. Langs de andere kant heeft hij er zich over verheugd wanneer ook de studenten de universiteit steunden naar buiten uit bij eredoctors zoals Mgr. Romero, of tegen voor de unief nefaste regeringsmaatregelen.

Mijn herinnering aan Piet De Somer is deze van een rektor die een duidelijk beeld had van wat een grote en moderne universiteit moet zijn en die reeds een groot deel van dit beeld heeft verwezenlijkt. De studentenbeweging verliest een voorname en gewaardeerde opponent. Dikwijls het onderwerp van protest, heeft hij wel altijd duidelijk gemaakt dat wij nog veel werk voor de boeg hadden en nog steeds hebben. Niet de studentenbeweging maar de rektor zelf heeft de mijlpalen van de studentenvetegenwoordiger geplaatst. Hij leerde de studenten betogen...

Jan Sempels
studentenvetegenwoordiger
Akademische Raad
1980-82

Procedure rektorverkiezingen

Rektorverkiezingen aan de KUL vinden normaal gezien om de vijf jaar plaats, dit in tegenstelling met bijvoorbeeld de VUB waar er om de twee jaar mag gekozen worden. Nu zijn die verkiezingen geen sinecure: elke vergelijking met de verkiezing van een nieuw kringbestuur zet je maar best uit je hoofd. Als je ziet wat er allemaal moet gebeuren om hier een nieuwe rektor te verkiezen, ben je maar al te blij dat zoiets maar om de vijf jaar moet gebeuren.

De laatste rektorverkiezingen in Leuven dateren uit 1981, en hoewel ze zeker niet ongemerkt voorbij gingen, zullen maar weinig studenten er zich nog iets van herinneren, zelfs als ze toen al in Leuven waren. De hele verkiezingsprocedure duurde toen meer dan twee maanden. En deze keer zal het nog langer duren, het kan zelfs uitlopen tot meer dan drie maanden als er drie stemronden nodig zijn. Maar daar zit de vakantie natuurlijk wel voor iets tussen. Hoe verlopen deze verkiezingen nu? Dat is niet in twee zinnen uitgelegd, maar laten we beginnen bij het begin: daarvoor moeten we teruggaan naar begin juli.

De rektor als student

Tijdens het paneelgesprek op de ASR-talkshow vorig jaar, vijfde wijlen rektor De Somer de klachten over "ondervertegenwoordiging van de studenten" in de akademische beslissingsorganen weg met de opmerking: "Volgens die redenering zou ook de rektor een student moeten zijn, want de studenten zijn numeriek de sterkste groep." Algemene hilariteit — uiteraard: de rektor een student! Hoe bestaat het!

Indaard: hoe bestaat het? Het héft bestaan. Bij het prilte begin van waarschijnlijk de oudste universiteit van Europa, Bologna. Keren wij even terug in de tijd.

De universiteiten zijn een verschijnsel van de late twaalfde, vroege dertiende eeuw. Het was een tijdperk waarin Europa sterk in mutatie was: als paddestoelen schoten steden uit de grond en dit verstoerde grondig alle feodale verhoudingen.

De feodale verhouding was er één waarin de band van trouw van de ene persoon tot de andere het sociale verkeer regelde. De stedelijke ontwikkeling organiseerde een sociaal leven waarin het individu niet langer tegenover een individu, maar tegenover een gemeenschap kwam te staan. Vandaar de bloei van gilden, korporaties, broederschappen; niet de feodale eed, maar het behoren tot een erkende en aanvaarde groep, garandeerde de veiligheid van het individu.

Universitas

In die situatie streelden de jonge gemeenschappen natuurlijk ook naar kennis, tot dan het monopolie van gesloten kloostergemeenschappen. De oude traditie van de katedraal- of kapittelschool bij belangrijke kerken, werd nieuw leven ingeblazen: een nieuwe elite, hongering naar kennis maar relatief onafhankelijk van de gevestigde machten, zocht die scholen waar de meest briljante professoren doceerden. Het geval van Abélard in Parijs is het meest gekende voorbeeld.

Er ontstonden centra, met eigen specialisaties: Bologna voor de rechten, Salerno en Montpellier voor geneeskunde, Parijs voor filosofie en teologie. In deze centra stroomden studenten toe en die studentenaanzwelling overtuigde dan weer ambitieuze magisters om daar hun geluk te beproeven, want uiteraard, de prof verdiende wat de studenten hem betaalden.

Kandidaatstelling

De verkiezingsprocedure begint met de kandidaatstelling. Normaal gezien worden die vanaf begin april ingewacht, maar deze keer werd dat dus 1 juli. Alleen full-time hoogleraren kunnen zich kandidaat stellen en zij hebben daar een lijst met handtekeningen van 30 stemgerechtigden voor nodig: tien uit de groep Eksakte Wetenschappen, tien uit de groep Biomedische Wetenschappen en tien uit de groep Humane Wetenschappen. De mogelijke kandidaten krijgen hiervoor twee weken de tijd. Binnen de vier daaropvolgende dagen moeten zij dan nog eens schriftelijk laten weten op speciale formulieren of zij wel degelijk aanvaarden kandidaat te zijn. Eventuele betwistingen in verband met ingediende kandidaturen worden op een speciale zitting van Akademische Raad uitgevochten, maar dat was deze keer niet nodig. Daarmee is dan de eerste fase van de procedure afgesloten, we zijn al aan 26 juli.

Stemgerechtigden

De daaropvolgende weken worden de eigenlijke verkiezingen voorbereid. Er wordt een nummer van Akademische Tijdingen uitgegeven waarin de kandidaten zich kunnen voorstellen. Hun programma mag wel niet langer zijn dan 500 woorden! Dit keer is in het verkiezingsreglement ook expliciet

een artikel voorzien dat de kandidaten verbiedt bijkomende publicitaire campagnes te voeren.

Ondertussen wordt aan de gerechtsdeurwaarder die de verkiezingen praktisch organiseert de lijst van stemgerechtigden bezorgd. In het totaal zijn dat er een kleine 1000. Wij mag er allemaal stemmen? Het Gewoon Reglement-Struktur KUL maakt een onderscheid tussen twee groepen stemgerechtigden. De eerste groep bestaat uit het grootste deel uit de leden van het full-time academisch personeel, die allemaal mogen stemmen. Deze groep moet 3/5 van het totaal aantal stemgerechtigden uitmaken. Het gros van de tweede groep bestaat uit de leden van de fakulteitsraden die niet tot de eerste groep behoren. Bovendien mogen sinds kort ook een zeer beperkt aantal vertegenwoordigers van het administratief en technisch personeel meestemmen. De stemgerechtigde studenten zijn dus de afgevaardigden in de fakulteitsraden (+ de afgevaardigden in Akademische Raad), al bij al ongeveer 95 man of een goede 10% van het totaal.

Deel drie

Enmaal de programma's aan alle stemgerechtigden zijn opgestuurd, kan het eigenlijke stemmen beginnen. Dat gebeurt in maksimum drie ronden, waarbij het kiesstelsel voor een soort

afvaltingskoers zorgt. In de eerste ronde, die op 26 augustus begonnen is, hanteert men het preferentieel stelsel, of anders gezegd: je kan op meer dan één kandidaat stemmen en daarbij je kandidaten nog randschikken volgens voorkeur. Hoe gaat dat er bij de verkiezingen nu concreet aan toe? Er zijn vier kandidaten en je mag in de eerste ronde op twee van hen stemmen. Degene van de twee die het meest jouw voorkeur wegdraagt krijgt een kwotering 2, de andere een kwotering 1.

Op 11 september worden de stemmen geteld. Dat duurt zo lang omdat je ook schriftelijk kan stemmen. Als iemand de absolute meerderheid behaalt, is hij verkozen. Zo niet, moet er een tweede ronde komen, waar in ieder geval de twee kandidaten met de grootste aantal stemmen aan deelnemen. De derde gerangschikte kan eventueel ook nog meedoen als hij met de stemmen van de vierde kandidaat erbij, de eerste nog zou kunnen voorbijsteken.

Van dan af wordt het iets eenvoudiger. In de tweede ronde mag maar op één kandidaat werd gestemd worden. Als er maar twee kandidaten overgeschieten voor de tweede ronde zijn de verkiezingen op 26 september gedaan: degene met de meeste stemmen wint.

Als er nog drie kandidaten zijn in de tweede ronde, dan is de kans groot dat de beste twee nog een derde ronde moeten uitvechten voor de beslissing valt. In dat geval weten we pas op 11 oktober wie de nieuwe rektor zal zijn.

Vice-rektor

Daarmee zijn de eigenlijke verkiezingen gedaan, maar de hele procedure krijgt nog een staartje in de verkiezing door de Akademische Raad van een nieuwe vice-rektor, een nieuwe voorzitter studentenaangelegenheden en nieuwe groepsvoorzitters. Hierbij heeft de nieuwe rektor heel wat invloed: hij stelt voor elk van deze functies, na consultatie, een lijstje op van minstens twee kandidaten waaruit de Akademische Raad dan mag kiezen.

En daarmee is het doek nog niet helemaal gevallen: het gaat hier immers maar om verkiezingen tot voordracht van een nieuwe rektor voor de komende vijf jaar. Inderdaad, de Akademische Raad draagt de verkozen kandidaat voor aan de Inrichtende Overheid (de bisschoppen) en als die weigeren de kandidaat te benoemen ... dan kan de hele procedure van voor af aan terug beginnen! □

REDAKTIONEEL

Wie zwijgt, die blijft?

"De opdracht van de universiteit om de grenzen van het gekende te verleggen, vereist dat zowel studenten als leerkrachten over een volledige vrijheid beschikken, om op kritische manier de vermeende waarheden en waarden, waaraan de samenleving geloof en vasthoudt, te onderzoeken en in vraag te stellen", zei Piet De Somer op een helder moment zo'n dikke tien jaar geleden. (Miscellaneous en beschouwingen omtrent het wetenschapsbeleid, 7/10/1974)

Iedereen weet dat De Somer aan het open en kritische karakter van de KUL een onnoemelijk belang hechte. Bij velen ligt waarschijnlijk zijn pauspeussel als voorbeeld daarvan nog in het geheugen verankerd.

Om al deze redenen is het des te verwonderlijker, zoniet schokkend dat nu Piet De Somer schielijk van ons is heen gegaan, ook zijn gedachtegoed ten grave wordt gedragen. Want wat bleek toen Veto bij de mogelijke opvolgers van De Somer aanklopte voor een interview? Alle deuren bleven gesloten of werden op een kier opengezet om te kunnen verwijzen naar artikel 25 van het Verkiezingsreglement, dat stipuleert dat van de kandidaten voor het rektor-schap wordt verwacht dat zij zich onthouden van publicitaire campagnes, niet inhoudelijke argumenten en alles wat de sereniteit en de waardigheid van dit kiesgebeuren kan verstoren.

Groot is onze verbazing als ook prof. Sabbe komt te vertellen dat ook interviews voor Veto daaronder vallen. Hoe moeten wij dan in godsnaam ons lezerspubliek informeren? Mag de doorsnee-student niet op de hoogte worden gebracht van de programma's van de verschillende kandidaten en andere relevante wetenswaardigheden; mag hij niet weten welk vlees hij in de kuip heeft? Als zelfs een informatief interview teveel gevraagd is, dan wordt die opgeblazen ballon van een open en kritische geest met één enkele speldeprik tot een amorf hoopje flarden gereduceerd. We kunnen ons moeilijk voorstellen dat dit het ware gelaat is van onze allereigene universiteit en dat al die woorden van De Somer slechts prietpraat waren, slechts schmink op het gezicht van een lelijke moeder.

Het oorspronkelijke oogmerk deze verkiezingen een waardig

verloop te laten kennen mag dan zeer respectabel zijn, met deze drastische ingreep schiet de akademische overheid dat eigenlijke doel voorbij. Inderdaad, deze botte voorblijf in de informatieverbreiding, door welke overwegingen ze ook mag ingegeven zijn, zou onze Alma Mater wel eens onverwacht schade kunnen toebrengen. Iets dergelijks mocht ook de Algemene Studentenraad ondervinden toen ze twee jaar terug van Veto een soort gedeeve partij- of vakbondsblad wou maken. De sterkte en de geloofwaardigheid van een organisatie of een overheid bestaat paradoxaal genoeg in haar permissiviteit en haar achtting ten opzichte van toegespeelde kritiek. De persvrijheid is een noodzaak en, zoals je weet, sijdt die bij niet-gebruik. Doch persvrijheid impliceert eveneens dat er een informatie met een zeker minimum van kwaliteit en van waarheidsgehalte tegenover staat. Misschien zijn sommige mensen uit een bepaalde hoek eraan toe dat de vlieger voor Veto niet opgaat.

Veel mensen verwachten van ons een haast professionele aanpak en menen dat wij over de mogelijkheid beschikken om alles te koveren. Men vergelt al te vaak dat Veto in hoofdzaak op vrijwilligers draait en dat het heel moeilijk is om een standvastige ploeg uit te bouwen in zo'n veranderlijk studentenmilieu. Op een herhaaldelijk gesteld probleem als dat van de representativiteit van de redactie reikte ook weer De Somer ons het antwoord toe in een brief ter gelegenheid van tien jaar Veto.

"Vaak hoort men ook het verwijt dat Veto en de organisatie die erachter staat, spreekt in naam van de studenten maar niet representatief is voor de ganse studentengemeenschap. Die gemeenschap is zo heterogeen in samenstelling dat geen enkele organisatie iedereen kan vertegenwoordigen. De enige gemeenschappelijke noemer is 'student'. Veto schijnt mij de spreekbuis van de actieve, nadenkende, agerende studenten, die zich niet enkel bekommeren om het verwerven van een diploma maar ook om alles wat er reilt en zeilt, hier en elders in de wereld. Ongetwijfeld is dat een minderheid."

We hopen stilletjes dat u, dierbare lezer, daar ook nog altijd zo over denkt.

Eddy Daniels

GOBELIJN

oude markt
39 leuven

STRIPS

RIJSCHOOL ERASMUS

DE VEILIGSTE WEG

LEUVEN KESSEL-LO PUTTE 016/22 24 85
BONDGENOTENLAAN 123

KDS Compu - House Personal Computers

Diestraat 221
LEUVEN
Tel. 016/22.87.35 - 48.99.81
(hoof. Diestraat/Vanden Tympelaar)

Commodore **TeleVideo** **KAYPRO**

HARDWARE SOFTWARE SERVICE

SYSTEMEN voor :

- ONDERNEMINGEN , ZELFSTANDIGEN , VRIJE BEROEPEN .
- WETENSCHAPPERS .
- HOBBYISTEN .

BOEKHOUDING , FAKTURATIE , VOORRAADBEHEER
TEKSTVERWERKING , MAILING
SEKRETARIAAT
LISTINGS , SPECIEKE BEREKENINGEN

OPENINGSIJEN TOONZAAL
Dinsdag tot en met vrijdag van 13 u tot 19 u
Zaterdag 10 u tot 17 u
of op afspraak

MUNT
MUNTSTRAAT 4 LEUVEN
016/20 06 41

spaghetti & andere snacks tot 07u.

SAVAMBAJA

BOEREKOT FAKBAR

open op dinsdagavond
en
donderdagavond

waar? kelder verdieping fakulteitsgebouw
Kardinaal Mercierlaan
Heverlee

"... Onze bar, de trots van Bacchus."
dus...

PILS - DUVEL - CHOCO - TRADIST

JJ RECORDS
PARIJSSTRAAT 8
3000 LEUVEN

FEESTZAAL

voor
(discobar + licht)

FUIVEN
CANTUS
BARBECUE
KAAS EN WIJNAVOND

Inl.: **CAFE CUYTHOEK**
016/22 02 17

DA TONIO
pizzeria e ristorante

Italiaanse à Franse specialiteiten worden u opgediend in een aangenaam kader.

MUNTSTRAAT 19, 3000 LEUVEN TEL. 22.24.25

Het beste uit het jaarverslag Sabbe en de studenten

Kennelijk naar jaarlijkse gewoonte maakt de raad van beheer van de KUL een verslag op van de activiteiten aan de universiteit. Het verslag is bedoeld als een soort verantwoording naar de inrichtende overheid toe, de bisschoppen dus. Tot hiertoe dus niets vreemds aan de hand. Vreemder wordt het als voor het eerst sinds men zich op ASR kan herinneren, een kopie van dat verslag wordt toegestuurd aan de studenten-vertegenwoordigers op de academische raad. En helemaal te gek wordt het als blijkt dat het een lijvige map blijkt te zijn van meer dan honderd pagina's waarin de hele universiteit zowat binnenste buiten gedraaid wordt, inclusief de studentenpopulatie. Voor ons natuurlijk een buitenkans en in dit nummer krijgt u dan ook meteen het meest spektakulaire deel: het verslag van de voorzitter Studentenaangelegenheden.

Sedert ongeveer 3 jaar wordt deze post bezet door professor Maurits Sabbe van de faculteit godgeleerdheid, maar door velen misschien beter gekend als president van het Pauscollege op het Hogeschoolplein. De Raad voor Studentenvoorzittingen "koördineert de sociale politiek voor de studenten", zoals ons academische agenda ons leert. Van de mensen die in deze raad zetelen en a fortiori van haar voorzitter mag je dus verwachten dat zij begaan zijn met de sociale problematiek en de demokratisering van het onderwijs een goed hart toe dragen. Moge hieronder duidelijk worden in hoeverre prof. Sabbe aan de verwachtingen voldoet.

In zijn 27 pagina's tellend verslag begint MS met een algemene schets van het studentenleven in '84-'85. "De student typeren is een moeilijke opgave", verzucht hij. "Toch zal iedereen er mee akkoord gaan dat het rustig blijft op onze campus. Dit is een trend die zich reeds verscheidene jaren handhaaft. Onze studenten werken hard, zijn vriendelijk en beleefd — spijtige uitzondering hierop was het incident in het studentenhome Terbank — en gaan overwegend netjes gekleed. Een zekere mondaniteit is bepaalde groepen niet vreemd en dit wellicht meer dan enkele jaren geleden", aldus MS. De voorzitter weet niet half hoe zeer hij de nagel op de kop slaat als hij even verderop schrijft: "... de studenten "zijn voor alles begaan met de eigen toekomst" en "zullen zich niet snel meer inlaten met harde acties, hoe sociaal geïnspireerd de motieven hiervoor ook kunnen zijn." Wij vrezen inderdaad dat de voorzitter hier gelijk heeft. Zoals rektor De Somer in één van zijn laatste interviews ook vreesde voor een verrechtiging van de studentenpopulatie. Sabbe drukt het misschien anders uit, met termen zoals mondaniteit en netjes gekleed, maar hij bedoelt wellicht hetzelfde fenomeen. Maar waar De Somer vreesde, lijkt het ons dat Sabbe eerder opgelucht is. Hij spreekt immers van beleefd en vriendelijk en zelfs van letterlijk spijtige uitzonderingen.

Het valt ons inziens inderdaad niet te ontkennen dat de studenten hard werken en beleefd zijn. Een universitaire diploma heeft in deze tijden van crisis behalve een statuswaarde nu ook nog de functie van een pekuimare reddingsboei bijgevoegd. Een universitaire diploma geeft inderdaad ook vandaag nog betere perspectieven dan welk ander diploma ook. Bezorgd om de eigen toekomst wordt de mens onvermijdelijk onderdaniger, of, met de woorden van Sabbe, beleefder.

Of Sabbe deze link tussen bezorgdheid en beleefdheid tegenover superieuren legt, is niet geheel duidelijk en we willen hier niet aan speculeren doen. Een link die hij echter al te opvallend vergeet of wijgert te leggen is die tussen toenemende mondaniteit onder de studenten enerzijds en afnemende financiële toegankelijkheid van de universiteit anderzijds. Er zijn studies genoeg over de sociale stratificatie van de studentenpopulatie die aantonen dat de lagere klassen de laatste jaren steeds meer ondervertegenwoordigd zijn in de universitaire studentenpopulatie. Studeren wordt

voor vele gezinnen gewoon te duur. Jongeren met toevallig minder begoeftede ouders krijgen dan ook steeds minder de kans aan een universiteit te studeren. Hoewel de gemiddelde Belg inlevt en dus effectief koopkracht verliest, lijkt met de gemiddelde student inderdaad het omgekeerde te gebeuren. Er spelen in dergelijke evoluties natuurlijk nog andere factoren een rol, maar het is duidelijk, en dus belachelijk te ontkennen, dat de klok op het gebied van demokratisering van het onderwijs het laatste lustrum behoorlijk is terug gedraaid. Professor Sabbe is voorzitter van Studentenaangelegenheden, dus van de sociale sektor van deze universiteit. Sabbe is aldus bevoegd en medeverantwoordelijk wat betreft sociale diensten, Alma en andere drempelverlagende initiatieven. Men zou dan ook mogen veronderstellen dat de voorzitter enige bezorgdheid zou laten merken i.v.m. deze trend van aftakelende toegankelijkheid. Een bezorgdheid die we in onderhavig verslag alvast vruchteloos zochten.

Volgzaam

Waar De Somer vreesde, lijkt Sabbe er andere gevoelens op na te houden. In het kader van het pausbezoek, steekt hij zijn sympathie voor het KVHV niet onder stoelen of banken: "Vooral van de kant van het KVHV die zich bij deze gelegenheid hadden georganiseerd in een bredere Jongeren-voor-de-Pausbeweging, kwamen zeer nadrukkelijke positieve geluiden (o.a. een speciaal nummer van Ons Leven) voor een "Welkom aan de Paus", o.m. als reactie op allerlei sfeer verpestende (sic) prikkels van een zgz. antipauscomité. Gevolg was een brandstichting in het verbodshuis aan de Krakenstraat."

Waar we in vorige paragraaf nog geneigd waren te denken dat Sabbe niet fraag voorbarig konklusies trekt uit geen of evoluties, blijkt hij daar in de laatste geciteerde zin bepaald geen skrupules meer voor te hebben. Met de "zeer nadrukkelijke positieve geluiden" bedoelt de voorzitter wellicht niet de hets die Jongeren voor de Paus destijds aanwakkerden tegen de Universitaire Parochie en de studenten-speech. Dat daarbij ook contacten bestonden met het ekstreem conservatieve Opus Dei hebben we al uitvoerig belicht in ons nummer van 15 mei '85. Verderop in het jaarverslag vinden we trouwens ook een stuk over de Universitaire Parochie van de hand van S. d'Ydewalle. Deze vermeldt deze contacten expliciet in zijn verslag en vindt ze bovendien "enige pastorale aandacht waard". Dat deze affaire de "zeer nadrukkelijke positieve geluiden" in een wel eigenaardig licht

plaatst, lijkt niet tot Sabbe door te dringen. Voor hem volstaat de vergeoijkende opmerking: "Met hun (de Jongeren voor de Paus, nvd) kritiek op de Universitaire Parochie en op de geplande toespraak tot de Paus van studente Els Gryson hebben zij wellicht te sterk een polarisatie in de hand gewerkt."

Zijn stelling dat de studenten braaf en vooral om eigen toekomst bezorgd zijn, staft Sabbe met nogal wat feiten. Tegen de stijging van huur- en Almaprijzen zou er weinig of geen protest gerezen zijn terwijl anderzijds "op-schudding en paniek" zou ontstaan zijn bij "een groot aantal studenten" i.v.m. de dreigende afschaffing van examenvrijstellingen. Ook dat de vele politieke debatten opgezet door de verschillende studentenverenigingen een geringe opkomst kennen terwijl de door de universiteit zelf georganiseerde universitaire conferenties volle zalen trekken, vindt Sabbe terecht tekend. Het lijkt er inderdaad op dat de 'bezorgde' en 'beleefde' student van hierboven met veel respect opkijkt naar al wat prof. dr. voor zijn naam schrijft. Protest tegen hoerhand of anderszins politiek initiatief vanuit de studenten zelf raakt daardoor meer en meer gemarginaliseerd. Waar De Somer vond dat jongeren altijd wat links en kontesterend moeten zijn, lijkt Sabbe weerom eerder tevreden te zijn met de volgzaam student van vandaag.

Politiek

Die volgzaam student houdt zich volgens Sabbe dan ook best vooral bezig met sport en cultuur. Onze voorzitter jubelt bijna de werking van Sportraad in Kultuurraad en dat al hun activiteiten ruime belangstelling genoten zal hem dan ook een riem onder het hart zijn. Veel minder is hij te spreken over wat politiek geïnspireerde organisaties zoals zouden hebben kunnen uitspoken. Zouden hebben kunnen, inderdaad, want de splitsing ASR-KUL schat de voorzitter als volgt in: "Is er een schaduwzijde aan deze splitsing (de verdeling op zichzelf: KUL is minder goed georganiseerd), de resultaten zijn anderzijds duidelijk in de goede richting; er wordt meer belang gehecht aan de fakulteitskringen en aan de inbreng van de studenten zelf. De wedijver tussen beide groepen en de twee studentenbladen brengt een zeker evenwicht en een wisselwerking tot stand." Sabbe maakt hier een toch wat eigenaardige hersenkrinkel. Hij is vol lof voor de werking van Kultuurraad, waarvan het nochtans een publiek geheim is dat deze raad zich vaak van de kringen, laat staan van de studenten in het algemeen, niets aantrekt. Zo moet

Sabbe toch ook weten dat Kultuurraad dit jaar welgeteld één echt uit de basis afkomstig project heeft uitgevoerd: Leuven vol Muziek. Voor Kringraad en Sociale Raad echter gebruikt hij andere maten en gewichten: bij deze raden vindt hij letterlijk een evolutie in de goede richting dat er meer belang zou gehecht worden aan kringen en studenten. Waar het cultuur en sport betreft, vindt Sabbe het idee van een voortrekkersrol voor de raden opperbest. Waar het sociaal en academisch medebeheer betreft, heft hij de voorkeur aan kringen en studenten, goed wetend dat daardoor de slagkracht van de studentenwerking vermindert.

Moeten we hieruit werkelijk besluiten dat Sabbe niets heeft tegen voortrekkersrol en vrijgestelden zolang ze zich maar niet met zaken van sociaal-politiek karakter bezighouden? Sabbe spreekt ook van het tot stand komen van een zeker evenwicht sinds de oprichting van KUL. Moeten we daaruit werkelijk besluiten dat hij de vroegere situatie met alleen maar ASR een onevenwichtige situatie vond? Moeten we dan werkelijk geloven dat ook Sabbe meedoet aan de anti-SoRa beweging? Wordt Sabbe een Leuvense McCarthy?

Vertrouwen?

De lezer zou in dit stadium kunnen vermoeden dat we teveel tussen de regels van het verslag aan het lezen zijn. Misschien dan volgend citaat:

Bert Malliet

De ASR!

"Vrijgesteld van wat?"

De vrijgestelden van de Algemene Studentenaangelegenheden van legerdienst, burgerdieners, tewerkgestelde werklozen of van dat anders fraais. Wel vrijgestelden van voltdijs studeren (wat dus niet belet dat ze nog hun aggregaat kunnen afleggen of hun tesis aan het maken zijn) die met een halfdijds bedienestaatuut professioneel in de ASR werken. Wie zijn dat dit jaar voor u?

Melden we voorreest dat ze, sedert de Raad voor Studentenvoorzittingen ook studentenklubs subsidieert, met minder in aantal zijn. Ook een herschikking van het takenpakket drong

"... en de mensen van Kringraad hebben de redactie (van Veto nvd) beter in handen". God moge weten waar hij dat vandaar heeft. De Veto-redactie, beste lezer, bestaat voor het grootste gedeelte uit mensen die weinig of geen contact hebben met SoRa noch KriRa en vaart dan ook een vrijwel onafhankelijke koers, trouw aan de basisedgeden van de ASR. Van "in handen hebben" is hoe genaamd geen sprake. Wat bedoelt voorzitter Sabbe dan eigenlijk? Wil hij misschien zeggen dat hij liever Kringraad dan Sociale Raad in Veto zit schrijven? Vindt hij die van Sociale Raad dan werkelijk zo'n onmogelijke ambtaterikken? Zou hij misschien graag een schrijfsverbod voor SoRa zien? Sociale Raad is die deelraad van ASR die zich specifiek bekommert met de sociale politiek van de universitaire overheid en die ijvert voor de demokratisering van het onderwijs. Sabbe van zijn kant wordt verondersteld de sociale studentenproblematiek te behartigen. Het lijkt ons dan ook niet erg logisch dat Sabbe en SoRa vijanden zouden zijn.

* * *

Daarmee zijn we dan nog maar pas doorheen de vijf pagina's tellende inleiding van MS' verslag. Er blijven dus nog 22 bladzijden over om te bespreken. Toch is de goede man in deze luttel regels in geslaagd enige twijfels te wekken omtrent zijn geloofwaardigheid.

Op de algemene vergadering van Sociale Raad van 10 juli jl. kwam het bewuste verslag slechts informeel ter sprake; de verontwaardiging was er niet minder om. Op SoRa is men van Sabbe in de loop van de voorbije drie jaar al veel gewoon geworden. En dan te bekennen dat Sabbe destijds bij zijn verkiezing de steun van de studenten genoot.

De toekomst zal uitwijzen of priester Sabbe nog steeds de voorkeur van de studenten zal wegdragen, wanneer de nieuwe voorzitter van de RvS verkozen moet worden; dit is een vraag van representativiteit, maar nog meer van vertrouwen. (foto Veto)

zich op. Dit alles ten voorloppen titel weliswaar, want op haar eerste kantus drinkt de *Kringunie Leuven* zich pleite aan Stella met antivies en zijn ze weer met acht. Onze vrijgestelden welteverstaan. Maar hoe zit het nu? Zo simpel als iets!

Gilberte Boeckmans blijft vaste kracht op Sociale Raad. Het voorbije jaar wierp ze zich op als gerespecteerd *Alma*-kenners en ontwikkelde ze bijwijken een energie die menig student enthousiasmeerde. *Keep it up, Gil!*

Op Kringraad werd *Johan De Clus* verkozen, zij het voor twee maanden slechts. Dat komt omdat men eind oktober nog andere kandidaten verwachtte op te komen (en de keuze dan groter is) en heeft ook wel te maken met het feit dat *Johan lid* is van de *Vlaamse Vereniging van Draaiorgel-spelers* (kan ook de *Marksistis-Levensische Beweging* zijn).

Peter Brugschmans vormt een apart geval, en niet alleen omdat hij zo hard kan fietsen. Hij staat zo'n beetje tussen Sociale Raad en Kringraad in. Wat inhoudt dat hij zich vooral op hun gemeenschappelijke thematieken zal toelagen (numerus clausus, academische graden) en tevens voor de (meer praktische) coördinatie tussen beide zal instaan.

Redaktiesekretaris van Veto blijft *Filip Huyzenrust*. Een jongen die wel vlugger praat dan hij schrijft, maar nog veel meer doet dan hij gezegd kan krijgen. Filip is dag en nacht te bereiken in de 's Meiersstraat 5.

Van ISOL vernemen we zopas dat daar *Veer Dusauchoit* tot vrijgestelde is verkozen. Persoonlijk wisten we al dat ze 24 is en pedagogie studeerde, maar desondanks 4 talen en de beginselen van boekhouding beheerst. Met Veer zullen de vreemde studenten zich spoedig thuis voelen dit jaar.

Vergeet we tenslotte *Ria* niet, die nu al jaren de ASR-boeken bijhoudt. Nooit wellicht zullen we ten volle beseffen hoe vaak ze ons al voor administratieve flaters en flagrante onwetigheden heeft behoed. Bedankt, *Ria*.

Tot "over deze voorstelling van de "nieuwe" ASR-vrijgestelden. Volgende keer bent u aan de beurt. Maar dan moet u wel eerst weer in Leuven zijn. (PD)

Grammofoonplaten — Muziekassetten — Compact disc
Klassiek — Pop — Jazz — Film

De grootste keuze de beste service

10 tot 20% direkte korting

De platenzaak voor de Leuvense student

BONDGENOTENLAAN 30 3000 LEUVEN

Tel.: 016/23 92 00

MINOLTA-copycenter

Kon. Alberlaan 23
3000 Leuven
tel. 016/23.78.48

MINOLTA

fotokopies

topkwaliteit

prima service

inbinden

unibind of spiraal

bureelbenodigdheden

Alles voor elke sport

**sportshop
dermet sport**

NAAMSESTRAAT 17-19
3000 LEUVEN
tel. 23 75 72

10% KORTING
VOOR STUDENTEN
(zelfs bij de kleinste aankoop)
Besnaren en herstellen
terwijl U wacht.

CHINEES RESTAURANT CHINOIS

- cantonese specialiteiten
- inlieme steer
- verzorgde dienst
- aangepaste prijzen

"SPECIAAL"
2
樓酒別特
LEUVEN

- spécialités cantonaises
- cadre confortable
- service soigné
- prix raisonnables

Wees welkom
Soyez les bienvenus

ELKE WOENSDAGAVOND

VAN 22 u.
tot 2 u.

WINA-BAR

groenveldlaan Heverlee R.C. cité

TEAROOM - SNACK

IRIS

Leuvens lekkerste flensjes
Leuvens pittigste koffie
Verrukkelijke snacks
uitgelezen dagschotels
Alles dagvers
Alles met de glimlach

Vanderkelenstraat 27
tegenover de stadsbibliotheek

uto/ **fiesta**
reizenBELGIUM

Ben je skiër of tennisser, surfer of zeiler.
Wil je naar Amerika, Azië of Afrika.
Wens je een tripje naar London of Parijs,
of een vakantieverblijf ergens in Europa...

Een reis per trein, autocar, boot of vliegtuig,
een huifkartocht of een huurwagen die
ergens op een luchthaven op je wacht...

Dan moet je vertrouwen kunnen schenken aan
vakmensen:

FIESTA REIZEN N.V. - Tiensestraat 42 - LEUVEN
Tel. 016/23.69.36

BELGISCHE MEDIATEEK

LITLENEN VAN PLATEN
CASSETTES
COMPACT DISCS

MAANDAG
T/M ZATERDAG
VAN 10 TOT 18 U.

POP
JAZZ
KLASSIEK
FOLKLORE
KLEINKUNST
FILMMUZIEK
TAALKURSUSSEN...

DIESTSESTRAAT 148
3000 LEUVEN 016/22.80.00

NUMERUS CLAUSUS

Het Gravier-arrest

Beperking van EG-studenten

Het vrij verkeer binnen de Europese Gemeenschap — men heeft het soms ook over de "Europese integratie" — is één zaak. En een goeie. Dat hierdoor ook buitenlandse kwalen makkelijker ons landje binnenkomen is een ander paar mouwen. Binnenkort zou het wel eens een (universitaire) numerus clausus kunnen zijn die ons vanuit de buurlanden tegemoetwaait.

Een zevental maanden terug, op 13 februari om precies te zijn, velde het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap een arrest in de zaak Gravier. Gravier, een Franse studente aan de Luikse akademie, werd, buitenlandse zijnde, gevraagd bijkomend inschrijvingsgeld te betalen, maar dat weigerde ze pertinent. Hield artikel 7 van het EG-verdrag immers geen verbod van elke discriminatie tussen EG-onderdanen in? Toch niet, moeten ze in Luik gedacht hebben, want ze weigerden het meisje nog in te schrijven. Hierop toog *mademoiselle Gravier* naar Luxemburg en zie, de rechters van het Europees Hof gaven

Ha, die Hongaren

Wat is het nadeel van een EG-land te zijn? Je kunt Duitse kapitalistenkinderen die door een numerus clausus worden getroffen geen frank inschrijvingsgeld méér vragen dan een eigen student.

Dat nadeel ondervindt bijvoorbeeld Hongarije, dat sterke Westerse deviezen maar al te graag ziet komen, niet. Als we de *Financieel-Economische Tijd* mogen geloven is dat land dan ook druk bezig Westduitse studenten naar haar geneskundefaculteiten te lokken. Zo kunnen de eerste studiejaar in het Duits worden gevolgd en mogen de studenten hun hele hebben en houden de Hongaarse grens over sjuouwen. Ze zijn zelfs vrijgesteld van de vakken *Marxisme-Leninisme en Militaire paraatheid*, die aan elke Oostblokuniversiteit plichtvakken zijn. Maar voor een pot vol Duitse marken verloochent u toch ook uw vader? (PD)

Dag nieuwelings aan deze universiteit. Recent ben je in het bezit gekomen van zo'n geelachtige kaart. Ze hebben daar je foto opgeplakt, een stempel erop geknald en vooral, ze hebben het eerste lijntje ingevuld. Daar mee ben je opgenomen in de grote groep van zo'n 6 tot 7 duizend zogenaamde generatiestudenten. Je oudere kollega's hebben daar een andere term voor, maar die verklappen we hier niet.

Dat eerste ingevulde lijntje vertelt je meteen waarvoor je naar Leuven gekomen bent: om te studeren, om een diploma te halen. Maar daarnaast, het is bij een klichee het nog te zeggen, zul je nog veel meer moeten leren, willen of niet. Zo zal je bijvoorbeeld moeten leren je geld te behouden. De komende 10 maanden zul je hier in Leuven zowat 120 duizend frank spenderen. Een fiks bedrag waar je ouders het waarschijnlijk niet gemakkelijk zullen mee hebben. Vooral niet in deze tijd van inlevering en averechts herverdeling.

haar gelijk: Belgische onderwijsinstellingen mogen buitenlandse EG-studenten geen hogere inschrijvingsgelden opleggen als de eigen Belgische studenten. In Europa is iedereen gelijk voor de wet, tikten ze de Belgische staat op de vingers.

Hollandse winden

Gevolgen van deze uitspraak zijn er zowel naar het verleden als naar de toekomst toe.

Alle supplementaire inschrijvingsgelden die in het verleden aan buitenlandse EG-ers werden gevraagd, vooreerst, zijn onwettig, en kunnen dus teruggevorderd worden (elders op de pagina meer hierover). Maar hoe zwaar ook dit op de budgetten van sommige universiteiten en de staat zal wegen, naar de komende jaren toe stelt zich een veel ingrijpender probleem. Als pompwater zo klaar is het immers dat Nederlanders, Duitsers en Fransen in hun respectievelijke thuislanden allen wel door één of andere vorm van numerus clausus getroffen, nu veel vlugger dan vroeger de Belgische grens zullen oversteken om alhier hogere studies aan te vatten. Vooral dan in de richtingen geneeskunde, diergeneeskunde en tandheelkunde.

Noch op het Ministerie van Onderwijs, noch aan de K.U. Leuven waagt men zich evenwel aan prognoses dienaangaande. Dhr Vanermen (Dienst Internationaal Onthaal K.U. Leuven): «Het is zeer moeilijk hierover cijfers te geven. Wij stellen momenteel zelfs een vermindering van het aantal aanvragen uit de buurlanden vast, wellicht door de economische crisis daar. Onze indruk is dat het aantal aanvragen om in België te komen studeren vooral te maken heeft met de interne politiek die in die vreemde landen gevoerd wordt. En dat maakt het precies zo moeilijk voorspellingen te doen.»

Studeren in België

Toch kan men moeilijk omheen de vaststelling dat het wegvallen van de bijkomende inschrijvingsgelden, die zo'n 100.000 tot 250.000 BF beliepen, het hoger onderwijs in België voor heel wat buitenlanders aantrekkelijker maakt. Een invasie van Nederlanders, Duitsers en Fransen ligt méér voor de hand. Op zichzelf niet om te vreuen:

de internationale integratie niet ver-geen gaan. Alleen kosten de studies onze gemeenschap nogal wat geld. Zoveel geld zelfs dat men zich — terecht wellicht — kan afvragen of België zondig financieel moet opdraaien voor een numerus clausus in haar buurlanden.

Heeft de Belgische overheid dan ook al plannen om de vloedgolf van buitenlandse EG-studenten het hoofd te bieden? Een woordvoerder van de R.U. Gent: «Die plannen zijn onderzocht, maar het is niet zeker of de wet van 21 juni jongstleden is inderhaast een paragraaf opgenomen waarin staat dat de universiteiten enkel nog 2% vreemde studenten (van hun totale studentenbevolking, nvr) hoeven in te schrijven die nu door de staat gefinancierd worden, en niet meer dan dat.» Of dat heel numerus clausus voor buitenlandse EG-ers inhoudt en dit dan geen nieuwe discriminatie en inbreuk op het vrij verkeer binnen de Europese Gemeenschap is? De woordvoerder is ambtenaar en kan hierover, dus geen mening hebben, hij is geen politicus (sic).

Leuke tijden

Zeker is wel dat nog andere oplossingsmogelijkheden voor het probleem regelmatig in onderwijsmiddelen circuleren. Een *taaltroof* bijvoorbeeld, maar die zou in het beste geval slechts enkele Duitsers achter de landsgrens houden. Ook aan een *compensatie op Europees nivo* wordt gedacht: elk land zou hierin een bijdrage storten ten belope van zijn aantal onderdanen die in een ander EG-land studeren. Maar dat impliceert dan weer dat het financiële voordeel dat men door numerus clausus realiseert wordt tenietgedaan (in welk geval men natuurlijk netzogoed zijn numerus clausus kan opheffen). Twee andere mogelijkheden zijn dan ook meer waarschijnlijk: die van een algemene numerus clausus — zonder onderscheid naar nationaliteit dus — en een algemene verhoging van de inschrijvingsgelden. Sta ons zelfs toe het persoonlijk op de eerste te houden: in Brussel zijn ze de akties tegen de 10.000 ook nog niet vergeten. Het worden weer leuke tijden in Leuven.

Marc Sys
Pol Deltour

Terugbetaling voor EG-studenten

Het wellicht minder belangrijke gevolg van het Gravier-arrest is dat vreemde EG-studenten die de voorbije jaren een hoger inschrijvingsgeld betaalden dan Belgen, dat supplement nu kunnen terugvorderen.

Niet alle universiteiten evenwel inden die supplementaire inschrijvingsgelden. In Leuven bijvoorbeeld schreef men enkel vreemde studenten in ten belope van 2% van de totale studentenbevolking, dat is het (maksimale) aantal waarvoor ingevolge een wet van 1976 staats-toelagen kunnen gekregen worden. Dhr. Vanermen (Dienst Internationaal Onthaal K.U. Leuven): «Hierdoor weigerden we jaarlijks wel zo'n 3 à 400 studenten, vooral in geneeskunde, maar de vreemdelingen die zich inschreven betaalden nooit een supplementair inschrijvingsgeld.»

Dat gebeurde dus wel in universiteiten die zich niet zo strikt aan de 2% hielden: de RUG bv. (die het voorbije jaar 185 supplementaire inschrijvingsgelden inde), de VUB (38), de UCL (129) en de ULB (226).

Zij vroegen hun vreemde studenten — afhankelijk van de studierichting en het studiejaar — zo'n 100 tot 250.000 BF af te tokken.

Veel geld

Voor de RUG en het RUCA alleen al betekende dat het voorbije jaar een inkomst van zeker 35 miljoen BF, want dat is ongeveer het bedrag dat 180 buitenlandse EG-studenten momenteel van die universiteiten aan het terugvorderen zijn voor de rechtbank. Of ze dat bedrag ook zullen krijgen is een ander paar mouwen, en eigenlijk voer voor juristen. Maar kort komt het hierop neer dat Minister Coens de terugvorderingen van gelden geïnd vóór 1 januari 1985 heeft verhinderd (en dus de terugbetalingen tot 0 herleid), terwijl dat onwettig zou zijn gebeurd. Als, in elk geval, de studenten in deze zaak gelijk halen, dan mag ons land zich aan nog een pak meer terugvorderingen verwachten, die dan op de hele periode 1976-1985 slaan. Het faillissement van België? Uitspraken op 2 (Gent) en 4 (Antwerpen) september.

Marc Sys
Pol Deltour

Standpunt Sociale Raad

In de discussie rond numerus clausus zijn ze op Sociale Raad al goed thuis. Dat komt omdat ook in het verleden de dreiging van een NC aanwezig was, het voorbije jaar nog onder de vorm van een *forfaitaire betoelaging van de universiteiten*. Vooral het artsensyndicaat Wynen was hier voor, omdat zo de universiteiten niet langer actief (geneeskunde)studenten zouden aantrekken, maar eerder afstoten: ze zouden immers niet langer per student, maar forfaitair door de overheid gesubsidieerd worden.

Eng

Sociale Raad van haar kant is altijd tegen geweest. De roep om een NC, stelt ze, situeert zich altijd in een eng-professionele kijk op het (hoger) onderwijs: eens genoeg dokters bv. laat men nog slechts een beperkt aantal geneskundestudenten toe. Die kijk staat lijrecht tegenover een onderwijsvisie die de mens centraal stelt, als individu, dat recht heeft op

vorming, maar ook als burger, die mondig moet kunnen zijn in een ingewikkelde maatschappij. Een NC als uiting van een louter professionele visie op onderwijs, biedt trouwens geen oplossing voor het probleem van de werkloosheid, maar verschuift het gewoon. Ze leidt tot *overschotten* in andere studie- en beroepsrichtingen. Rechtvaardiger ware het probleem-beropen te reorganiseren of er een (drastische) werkdijverdeling door te voeren.

Ziedaar het NC-standpunt van Sociale Raad, dat sedert het recente Gravier-arrest natuurlijk aan actualisering toe is. Zo zal het recht op onderwijs dit jaar veeler tegen financiële argumenten moeten afgewogen worden (*onderwijs voor allen — nu ook EG-ers — kost veel geld*, en zal een alternatief meer in Europese kontekst moeten bekeken worden. Iets voor de *Europakring* misschien? Iets voor alle democratische studenten natuurlijk! (PD)

Alma en Acco helpen overleven Portefeuille-beheer voor beginners

Een kamer, dagelijkse voeding, studiemateriaal, elk weekend vervoer naar huis, kleding, sociale verplichtingen en amusement; alles heeft een prijs in deze maatschappij en die wordt uitgedrukt in geld. Maar omdat studeren een universeel recht is, omdat jouw kans op algemene vorming niet mag afhangen van het inkomen van je ouders, hebben ze daar in het verleden, een en ander op gevonden om al die kosten een beetje te drukken.

Er is hier in Leuven onder andere de Alma, een vzw die in deze studeerendenrestauranten uitbaat. Uitbaten is eigenlijk niet het juiste woord. Hoofddoelstelling van Alma is immers het verschaffen van dekelijke en toch goedekoop maaltijden aan de studenten. Inderdaad, in Alma kan je vanaf 68 fr. terecht voor een behoorlijke dagschotel. Dat de prijs zo laag is, ligt eraan dat Alma ongeveer 1/3 van zijn inkomsten ontvangt als subsidie vanwege de universitaire sociale sektor en

dus indirect van de nationale overheid. Wat jij betaalt in Alma is dus maar 2/3 van de reële "all-in" kostprijzen van je schotel. Ter vergelijking: ik heb me laten vertellen dat je bij de NMBS niet meer dan 1/4 van de reële kostprijz dek met je ticket.

Om verrassingen te voorkomen: Alma biedt ook duurdere schotels aan, s. tot 110 fr., maar je zal al gauw merken dat die sterke erosie veroorzaken in je budget. Oppegast dus met die verleidelijk uitzienende dure schotels.

Medebeheer

Dit verschijnsel, prijsdifferentiëring genaamd, is trouwens nog maar een paar jaar oud en vormt nog altijd een twistappel in de Raad van Beheer van Alma. In die raad zetelen behalve directe en personeel van de vzw, ook enkele studenten. Die zijn er afgeweerd door Sociale Raad en in Sociale Raad zitten dan weer studenten uit

jouw fakulteitskring. Je ziet het, via deze getrapte democratie heb jij dus eigenlijk zelf ook een vingertje in de pap. Maar we mogen ook weer niet naïef zijn: het medebeheer in Alma en aan deze universiteit in het algemeen brandt nog op een laag pitje. Als je over dat alles meer wilt weten, kan je altijd terecht bij je fakulteitskring of rechtstreeks bij de Algemene Studentenraad (ASR); daar hebben ze gratis een heel boekje voor je klaar liggen vol informatie allerhande. Onthou alvast de essentie: Alma is goed voor jou.

Tot zover is dus het probleem van betaalbare maaltijden al behoorlijk opgelost. Blijft daar nog bijvoorbeeld het dure studiemateriaal. Daarvoor bestaat een vrijwel analoge oplossing: Acco. Die naam staat voor Academisch Coöperatief. In eerste instantie betekent dat voor jou een grote winkel waar ze allerhande studiebestedingen verkopen aan lage prijzen. Van papier en schrijfgier tot hele boekenrekken en vooral: kursussen. Acco is

behalve winkel ook drukkerij, uitgeverij en zelfs copycenter. Acco wordt bestuurd door een college van zaakvoerders. Daarin zetelen de directeurs van de verschillende bedrijfsafdelingen, vijf studenten en vijf oudstudenten. Ook hier dus medebeheer.

Financieel zit het wel anders in mekaar dan bij Alma. Acco is een geheel zelfstandig bedrijf, geen subsidie dus. Wel is Acco noch vzw, noch pvba, noch nu maar wel sv (samenwerkende vennootschap). Dat betekent dat alle studenten zich mede-aandeelhouders kunnen maken. Voor 500 fr. ben je lid van de sv en heb je dus een aandeel in het bedrijf en vooral, je krijgt er alles aan de ledenprijs die zo'n 15% lager ligt dan de gewone.

Je ziet het, er wordt hier voor je gezorgd. Maar denk daarom vooral niet dat dat allemaal als *manna uit de hemel* is komen vallen. Alma, acco en nog een paar andere sociale voorzieningen voor studenten in deze stad hebben een hele ontstaansgeschiedenis achter de rug die nogal wat studentenzweet en -tranen bevat. De demokratisering van het onderwijs is ook vandaag nog een permanente strijd tegen een luie overheid en realiteitszoals Acco en Alma, beide gegroeit uit de studentenwereld zelf, zijn eigenlijk slechts druppels op een hete plaat. Een plaat die in deze periode van crisis nog elke dag heter wordt.

Bert Malliet

Vrouw Holle
Natuurvoeding
 Wandelingstraat nr. 2
 3000 LEUVEN
 Tel. (016) 23 67 18

OPEN van maandag tot vrijdag van 10.00 tot 18.00 uur
 zaterdag van 10.00 tot 14.00 uur.

JOKER
 JONG
 TOERISME

Specialist Kreatief en Voordelig Reizen!

Avontuurlijke reizen, Expedities en Rondritten met Joker-begeleider — Skivakanties (individueel of in groep) — Verblifsvakanties — Stedentrips
 Voordelige Trein-, Bus-, Boot- en Vliegtuigtickets — "Plan-it-Yourself" pakketten — Speciale prijzen voor Studie- en andere Groepsreizen.

JOKER TIENSESTRAAT 193 3000 LEUVEN 016/22.65.50

start elke maand
CURSUSSEN
 BOOGIE - SWING -
 ROCK & ROLL

Inschrijving: ook zonder partner.
 950 fr. per cursus
 Inl. op onderstaand adres
 tel. tussen 22 & 23 u.

DANSSTUDIO
 parijsstraat 11 leuven
 016/23 63 88

HET BAMBOEHUISJE VAN LEUVEN

GRANADA

- Alles in bamboe, rotan en riet
- Matten, lusters, enz...
- Wij maken ook alles op maat
- Nieuwigheden uit alle landen
- En regelmatige koopjes!

Diestsestraat 193 -195
 Tel. 016/23 34 07

BON - 80 F Geldig tot 15/10/85
super GB

Bij aankoop van
 500 F. of meer *

* uitgezonderd suiker,
 sigaretten en alcohol

uw buur die aan u denkt!
 Tervuursevest 113, 3030 Heverlee

BON

een verrassing

Mr. Neuteleers, zaakvoerder te Heverlee nodigt U uit
 kennis te maken.

Op vertoon van hun inschrijvingskaart 1985 aan de eerste
 150 studenten een welkomsgeschenk.

(geldig vanaf 1 10)

gratis spaghetti

Mevr. Bruyninckx, zaakvoerder heet U hartelijk
 welkom in het Restaurant te Heverlee en geeft U

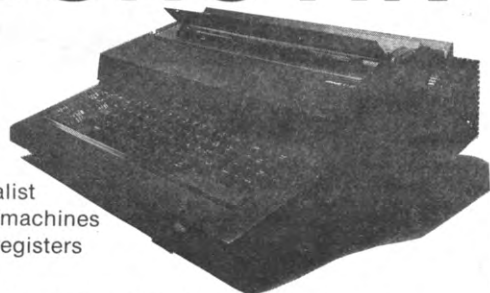
BON voor gratis spaghetti!

aan de 50 eerste studenten op vertoon van hun
 inschrijvingskaart 1985

(geldig vanaf 1 10)

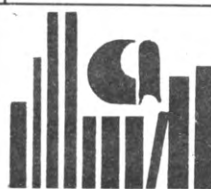
Tevens bieden wij U elke dag onze dagschotel aan:
 en hebben wij een getrouwheidskaart:
 10 maaltijden = 11 (waarde 200 fr.)

BUROTIK

Specialist
 schrijfmachines
 & kasregisters

TIENSESTRAAT 18 LEUVEN - TEL. 23.87.38.

Boekhandel
cabay n.v.

Fochplein 6 - Tiensestraat 82
 3000 LEUVEN
 Tel.: (016)22 09 00 - 23 69 50

Algemene Boekhandel: literatuur
 in het Nederlands, Frans, Engels
 en Spaans, praktische boeken en
 strips.

Krantenpaviljoen Cabay: Fochplein
 Leuven; Dagbladen, tijdschriften
 en strips.

Akademische Boekhandel: weten-
 schappelijke boeken op gebied van
 menswetenschappen, verplichte
 academische literatuur.

Vraag onze klantenkaart:

Het onthaal van eerstejaars

Wat doe je als je jong en dynamisch bent, mannelijk of vrouwelijk, en eindelijk van die school vanaf? Voor bijna 20.000 jonge Belgen luidt het antwoord volgens de statistieken: studeren aan de universiteit. Voor Leuven zijn dat er 4.500. Die 4.500 nieuwe studenten moeten ingeschreven worden, en natuurlijk ook onthaald. Het eerste zet de machinaties van de Leuvense universitaire administratie in gang, het tweede doet de verschillende fakulteitskringen en de studentoverkoepeling in actie schieten.

De tijd dat de doop het cruciale moment was in het Leuvense onthaal, dat de nieuwkomer zonnig ontgroend moest worden vóór zijn konfraters-drinkebroers hem ten volle als student wilden aanzien, is al decennia lang voorbij. De doop blijft een jaarlijks ritueel dat heel wat entoesiasme losweekt, waarschijnlijk omdat het leuk is om verkleed door de stad te lopen en gekke dingen te doen, en nog veel leuker om anderen verkleed door de stad te laten lopen en gekke dingen te laten doen. De meeste kringen nemen het onthaal vooral van de ernstige kant op en proberen iets te doen voor de nieuwelingen die anders, tot groot jolijt van de oudejaars, die zoveel meer ervaren en slimmer zijn, tot verdwalen gedoemd zijn in de universitaire gebouwen en instellingen. Een onthaalnummer van het

kringblad wordt op touw gezet, rondleidingen door de fakulteitsgebouwen en de stad georganiseerd. Daarnaast worden, om de eerstejaars wat vlotter kennis te laten maken met lotgenoten, ook onthaalweekends, avonden, etentjes en luiven ingericht. Geen moeite wordt gespaard om de eerstejaars een gevoel van veiligheid te geven tegen ironische blikken van mensen die schijnen te willen zeggen: 'Ik heb je door, jij bent eerstejaars!'

Over de inspanningen die de verschillende fakulteitskringen apart leveren eventueel later in de volgende Veto iets meer. Het eerste contact van de eerstejaars met het studentenonthaal gebeurt nog voor oktober, bij de inschrijvingen zelf. In de Hallen kunnen de studenten dan terecht bij een stand van de Algemene Studentenraad (ASR). Organizator van de ASR-stand is Kringraad. Veto ging op het Kringraadkantoor eens horen wat er bij die organisatie allemaal komt kijken en waarom Kringraad zoets inricht.

Kringraad: «Waarom Kringraad het onthaal organiseert! Het heeft natuurlijk te maken met wat Kringraad eigenlijk is. In het verleden merkten de kringen dat ze sommige dingen beter samen konden doen en organiseerden zich daarom in koepels of 'raden'. In Kringraad werkten de kringen samen rond cultuur, in Sportraad rond sport, in Sociale Raad rond de toegang van minderbegoeden tot de unif en rond de sociale voorzieningen aan de universiteit (restaurants, kamers, diensten,...). In Kringraad houdt men zich bezig met het volgen van het onderwijsbeleid: wie beslist wat in een cursus gezien wordt, hoe zwaar een bepaald studiejaar mag zijn, enzo-

voort. Daarnaast houdt Kringraad zich ook bezig met het optimaliseren van de werking van de fakulteitskringen. Nu is het onthaal één van de belangrijkste activiteiten van een kring, daarom organiseert Kringraad mee het onthaal. Met de verschillende kringen en met Kringraad-ASR samen bezet men dan een stand in de Hallen, waar alle informatie gebundeld wordt. De studenten krijgen daar dan onder andere deze Veto, een Vademekum 'Kan je me de weg naar de unif wijzen?' en, met een beetje geluk, een pamflet van hun kring. Dat laatste lukt jammer genoeg niet voor alle studierichtingen, omdat september voor de meeste kringen nog vroeg is: ze beginnen dan in vele gevallen nog maar pas met het organiseren van hun onthaal.

Naast Kringraad-ASR helpen ook wel andere onderdelen van de Algemene Studentenraad bij het organiseren van de stand. De ASR is de overkoepeling van de verschillende raden: een koepel over de koepels dus. De laatste tijd maken vooral Kringraad en Sociale Raad er het hart van uit. Kultuurraad en Sportraad gaan meer hun eigen weg. Sportraad zal alleszins ook meedoen met het onthaal. Van Kultuurraad weten we het op het moment nog niet.»

Veto: Nogal ingewikkeld voor de eerstejaars: wie ontvangt er hen nu eigenlijk: de kringen, Kringraad, ASR?

Kringraad: «Het zou allemaal niet zoveel verschil mogen t maken. Maar het wordt nog allemaal veel ingewikkelder door het feit dat enkele kringen (Economika, Rechten, Appoloon, ...) zich van de ASR gedistantieerd hebben

en hun eigen organisatie opgezet. De ASR werd daarbij nogal in een kwalijk daglicht gesteld en zou te ver van de studenten staan. Maar Kringraad-ASR organiseert bijvoorbeeld ook elk jaar de onthaalstand in de Hallen en geeft een vademekum uit. Dat mag men toch niet vergeten. Het enige effect dat het 'Leuvense Schisma' in de studentenwereld heeft is dat de organisatie van dit alles veel moeilijker wordt: men levert dubbel werk. De ASR heeft daarbij de meeste traditie en levert bijvoorbeeld elk jaar een Vademekum af.»

Veto: Het Vademekum 'Kan je me de weg naar de unif wijzen?' heeft wel een goede naam, blijikbaar.

Kringraad: «Jazeker, daar zijn we ons wel van bewust. Sommige studenten doorbladeren het eens, en leggen het dan opzij. Maar er zijn er ook die het hun hele studiekarriëre blijven gebruiken. Het is dan ook bedoeld als wegwijzer. De titel van de brochure is een beetje een parodie op iemand die Leuven in het geheel niet kent, een toevallige voorbijganger op straat daarom onverhoeds aanklapt en hem vraagt waar in Leuven je ergens de unif kunt vinden. Die unif ligt natuurlijk overal verspreid. Maar de brochure bevat heel wat meer informatie dan over de universiteit zelf. Een groot gedeelte van het boekje gaat over de studentenorganisaties en over het Leuvense verenigingsleven voor de studenten. Het meest praktische zijn misschien wel de stukken over het kotleven, het openbaar vervoer, ontspanning en, natuurlijk, studeren. Dit jaar werd er wat ekstra moeite in het Vademekum gestoken. De teksten werden up-to-date gebracht: alle ver-

wijzingen naar instellingen, telefoonnummers en adressen werden gekontrolleerd. Voor het grootste stuk gebeurde dat andere jaren natuurlijk ook, maar dit jaar maakten we de mazen van het net zo fijn mogelijk, er zouden geen fouten meer mogen in staan. Het stuk over studeren werd zelfs helemaal herschreven omdat het een aantal foutieve gegevens bevatte. Iets schrijven over studiemethodes is weliswaar niet zo gemakkelijk. We baseerden ons hierbij op de brochures van de Dienst voor Studietoelagen, maar die komen nogal ernstig-vermanend over: de student komt toch zo gemakkelijk op het slechte pad terecht — men moet hem dus voor het onheil waarschuwen. We poogden de zaken wel wat meer te relativiseren. Het stuk over examenreglementen dat bij dat over studiemethodes aansluit, werd misschien nog het meest uitgebreid. De filosofie hierbij was dat de student zijn rechten moet kennen. Het is nu vollediger dan het was en het is, hopen we, toch heel praktisch. Tenslotte moet het uitzicht van het boekje vernieuwd, wat iemand die het al langer kent nog het meest zal opvallen. Het ziet er hopelijk nog aantrekkelijker uit.»

Er kruipt eigenlijk meer werk in het maken van zo een boekje dan men zou denken. De inhoud zou trouwens nog meer uitgewerkt kunnen worden. Maar dan zou men er vroeger op het jaar mee moeten beginnen. En niet meer volk erbij. Er is hier een taak weggelegd voor de kringafgevaardigden van volgend jaar.

Wouter Colson

Fine Art Posters

foto
bert verblinden

VITAL DECOSTERSTRAAT 31

super GB

Tervuursevest 113
3030 Heverlee

MECHELEN

Zaakvoerder
M. J. NEUTELEERS

Zaakvoerder
Mevr. BRUYNINCKX

Restaurants
Self Service

Een uitzonderlijk assortiment voor de volledige automatisering van bedrijven, KMO's, scholen, administraties, enz.

SOFTWARE
boekhouding, fiscaliteit,
marktonderzoek ...
programma's op maat
SUPPLIES
diskettes (NASHUA, VERBATIM,
XIDEX, DYSAN, BASF)
KANTOORUITRUSTING
dealer van GIPSEN en ERGO-
MAR kantoormeubelen

DIENST-NA-VERKOOP

REKENMACHINES

CANON
MICRO-COMPUTERS
CANON, NCR, PHILIPS, WANG,
LYNX, COMMODORE

PRINTERS

CANON, EPSON, FACIT, NEC,
BROTHER

DIENST-NA-VERKOOP

 commodore

 Bondwell

EPSON

OKI

NEC

WANG

Bull

COMPUTER CENTER

NV

 COMPOINT

Brusselsestraat 66, 3000 Leuven. Tel. 016/23 14 35-63

PEETERS

Bondgenotenlaan 153 — LEUVEN

Tel. 23.51.70

Telex 65981 PUL B

P

Uitgeverij

Universitaire Boekhandel

Drukkerij

Besteldienst

Bondgenotenlaan 153 — LEUVEN

PEETERS

HOTEL

«Professor»

Naamsestraat 20
3000 Leuven

Prachtig hotel met totaal
vernieuwde kamers in het
centrum van Leuven

Gekend om zijn unieke
«Cocktail Bar»

Reservaties 016/20 14 14

Wij bieden U tevens een feestzaal
(100-150 p.) met alle faciliteiten
voor feesten, banketten en ver-
gaderingen.

tijl

Alle inlichtingen :

Taverne TIJL
Hogeschoolplein 8
Tel. 016/20 04 78

Erasmus

Tiensestraat 96,
3000 Leuven
Tel. 016/20 08 62

studeren is jullie zaak, service de onze !
TOT STRAKS

STUDIO

club - discotheek

De ontmoetingsplaats in de Leuvense nachten
Wedden dat het dat is waar je naar op zoek was?

Brusselsestraat 12, 3000 Leuven
Open vanaf 21 uur

Beschikbaar voor TD'S en PARTIES

DE KLUYS

Leuven

Muntstraat

Alma of goede wijn behoeft geen krans

Er was eens — nog niet zo lang geleden overigens — een persoon die zich voorstelde als: "Jan Drijvers, public relations van Alma, goeiemiddag." Waarop ik de vraag stelde: "Waarvoor dient zo'n PR nu eigenlijk in Alma?" Waarop Jan Drijvers dan weer (en naar eigen zeggen) boos reageerde en mij uitdaagde eens een kijkje te komen nemen op zijn kantoor. Ik heb de handschoen opgenomen, mijn stoute schoenen aangetrokken en mij begeven naar de Van Evenstraat 2c, tweede verdieping. Jan ontvangt mij hartelijk, presenteert mij (lauwe) koffie overigens, maar voegt er onmiddellijk aan toe: 'steek maar een briefje in de suggestiebus'.

Veto: Jan, jij bent sinds kort de PR van Alma. Alma, zoals je zelf schrijft in je Almagazine, een restaurant van, voor en door studenten. Alma als deel van de sociale sektor dus. Wat is nu jouw visie op die sociale sektor?

Jan D.: «Een Alma van studenten, ja, tenminste dat zou het moeten zijn, maar dat is al lang niet meer. Die band is verloren gegaan. Vroeger in mijn studententijd was er weinig keuze om elders te gaan eten. Wij gingen vanzelfsprekend naar Alma. Dat was gezellig, met vrienden onder mekaar. Maar de studenten van vandaag zijn meer individualistisch, zij koken op kot. Alleen voor zichzelf of voor hun lief. Veel studenten brengen ook eten mee van thuis, dat is nog goedkoper. Zij hebben geen behoefte meer aan contact tenzij in de zeer beperkte groep. Allemaal een uiting van de strakke lijnen, de ik-kultuur. Vanuit mijn communicatie-opleiding zou ik dit beoordelen als: "Ze hebben nooit met elkaar leren praten."»

Veto: Eh, goed ja, maar laten we terug gaan naar uw visie op de sociale sektor?

Jan D.: «Als PR, moet je weten, heb ik geen enkele beleidsverantwoordelijkheid. Voeding als één van de belangrijkste factoren om het studentenbudget te drukken speelt vanzelfsprekend een belangrijke rol in de sociale sektor. Maar ik kan je enkel mijn persoonlijke ideeën geven daaromtrent en dan volg ik zeker onze directeur die zegt: "De student moet een ruime keuze krijgen tegen betaalbare prijzen." Ik geloof niet zo in de dualiteit die Sociale Raad wel eens ter sprake brengt van de gehaktbal en de bieftuk student. Als zouden sommige studenten zich de duurdere schotels niet kunnen permitteren.»

Veto: Een ruime keuze is dus de leuze. En hoe kan je dat realiseren?

Jan D.: «De functie van PR is een onbeschreven blad. Blank genoeg om door iedereen aanvaard te worden en onbeschreven genoeg om naar alle wens te luisteren. Het is bijvoorbeeld belangrijk meer creativiteit te steken in goedkope schotels. Voor een kok is het echter leuker iets kreatiever te maken en verschillende schotels met meer mogelijkheden te presenteren. Je moet hem dus kunnen motiveren ook van de dagschotels iets beter te maken. En dat is onder andere mijn taak.»

Veto: Hoe zie jij eigenlijk de functie van PR?

Jan D.: «Je zou het kunnen omschrijven als een dokter in de communicatiewetenschap. Mijn taken zijn zeer gevarieerd en daarom hou ik enorm van mijn job. Ik woon hier wel op de boulevard (dit zijn de kantoren boven Alma II, Nvdr) maar ik ben ook zeer regelmatig op de baan.»

«Ik moet hier vanalles doen, maar daar komen we straks nog op terug. Velen hebben van een PR het idee dat dit iemand is die mensen bepaalde gewoonten of gedragswijzen aankweekt die eigenlijk niet nodig zijn, die overbodig zijn. Een PR zou mensen aanzetten tot onnodig koopgedrag. Een PR wordt vaak gebruikt om dingen te verdoezelen die het daglicht niet mogen zien. Op die manier ben ik een heel slechte PR. Ik wil zelfs het tegenovergestelde doen. Kijk nu bijvoorbeeld met de verbouwingen van Alma II. Vanzelfsprekend wil ik die eens ekstra in het daglicht zetten, alle aspecten en mogelijkheden belichten zonder daarbij één leugen te verkopen!»

Veto: Goed ja, maar dingen verzwijgen is ook enigszins liegen. En je gaat nu toch niet beweren dat Alma ideaal is zeker, of word je dan toch een klassieke PR?

Jan D.: «Ik wil de diverse mogelijkheden van Alma belichten en er voor zorgen dan de studenten weten dat Alma 7 verschillende uitbatingen heeft bijvoorbeeld.»

Alma is tijdens de vakantie aan grootscheepse verbouwingen onderworpen. Dat daarvan gebruik wordt gemaakt om de zaak zo te organiseren dat het een polyvalente zaak is, waar men naast eten ook bepaalde kulturele manifestaties kan organiseren, vinden we zeer goed. Dat dit echter een weerslag heeft op de portemonnee van de student wordt gehaald door jaarlijkse prijsverhogingen vindt de Sociale Raad al beduidend minder, zoniet onjuist.

Veto: Wat vindt je van het idee van

Sociale Raad dat in Alma best het principe van de huiskeuken kan gehanteerd worden. Thuis krijg je ook geen zeven schotels voorgezet. Je eet er wat de pot scharft. Een pleidooi dus tegen schoteldifferentiatie wat volgens Sociale Raad onvermijdelijk prijsdifferentiatie en een verhoging van de prijzen met zich meebrengt?

Jan D.: «Ik vind dat toch net als onze directeur erg paternalistisch. Directeur Toon Martens spreekt zelfs van 'kommunistisch'. Je moet studenten toch een vrije en zo groot mogelijke keuze geven.»

Veto: Zoals de keuze of ze nu rijk, of

de keuze zo breed mogelijk maken?»

Veto: Klinkt dat niet wat liberaal in de oren? Wie kan er kiezen uit die brede waaier van schotels? Toch niet de student wiens budget bijvoorbeeld 75fr per dag aan eten toestaat als hij/zij daarnaast ook nog enige cultuur of ontspanning wil genieten?

Jan D.: «Je moet het dan maar eens proberen: zet de student een bord principes voor of een bord lekker eten. Je zal zien dat je met je principes blijft zitten.»

Veto: Je stelt ons alweer voor een valse keuze. Waar situeer jij jezelf eigenlijk

gemakkelijk je paraplu openen en alle verantwoordelijkheid van je af schudden? De manier waarop je het voorstelt beantwoordt alleszins niet aan de realiteit.

Jan D.: «Je mag de PR niet opzadelen met verantwoordelijkheden die hij niet heeft. Ik verzamel slechts gegevens. De directeur brengt die dan op de Raad van Beheer. Ik vind onze directeur overigens de ideale persoonlijkheid daarvoor. Toon is nog jong en ook nieuw hier. Toon is iemand die heel wat verandering doorvoert en velen voelen zich daarbij nogal eens onveilig. Als je weet dat je 's avonds bijvoorbeeld naar een andere uitbating kan worden gestuurd. Toon staat open voor vernieuwing. En hij heeft nog de goeie manier om dat op een menselijke wijze over te brengen. (nvdr. Met andere woorden, hij kan zijn eigen ideeën op menselijke wijze doordrukken, niet moeilijk vanuit dergelijke positie)»

Veto: Zo Jan, en wat doe je nu concreet hier?

Jan D.: «Kijk, ik heb al mijn werkmappes mooi bij elkaar gelegd. Dat is misschien niet zo goed want een bureau waarop gewerkt wordt is meestal rommelig. Maar goed. Ik hou mij dus bezig met het verzamelen en inventariseren van de briefjes uit de suggestiebus. Ik behandel ook de reacties en ga ermee naar de verantwoordelijke personen. Verder is er nog de varia, het organiseren van animatie in de Alma. Ook het ontwerpen en laten drukken van affiches neem ik voor mijn rekening en de Almagazine van zelfsprekend.»

«Ook het verzamelen, uitvoeren en verwerken en interpreteren van enquêtes die nuttig kunnen zijn voor Alma en het opstellen van statistieken. Ik probeer ook een monografie op te stellen van alle uitbatingen en dat zijn er zeven. Een werk van lange adem. Er is nog een map met kampegang ideeën. Die liggen te broeden en als de tijd rijp is worden ze weer bovengehaald en uitgewerkt. En zo worden er nog een reeks mappes doorgevoerd.»

Nog veel moet, Jan, en niet te vlug overspannen!

Het spreekt vanzelf, wanneer je niet op voorhand aan taakbaking doet wordt je werk binnen de kortste keren onoverzichtelijk. Wanneer je geen visie hanteert op de sociale sektor dan kan de Alma nog wel een tweede PR gebruiken want het werk stapelt zich op.

Voor Sociale Raad is de keuze nachtans duidelijk. Zij verliezen goede maaltijden en dan nog tegen betaalbare prijzen.

Steek dus ook maar een briefje in de suggestiebus!

Gilberte Boeckmans

minder begoed willen zijn?

als PR in het personeelskader?

Jan D.: «Je kan ze toch niet verplichten naar de Alma te komen en dat is maar goed ook. Dat stimuleert de concurrentiegeest. Dat maakt dat Alma zijn best moet doen. Prijsdifferentiatie is voor ons geen doel maar een middel. Het is een middel om de studenten uit de kaffee's weg te halen die anders daar hun geld uitgeven aan kleine snacks. De studenten zijn bereid meer geld te geven in ruil voor gezelligheid en een brede keuze. Waarom zou Alma daar niet op inspelen en

Als PR zit je op de wip; overal tussen en overal in. Als PR zit je vlak naast of tussen het beheer, het personeel en de gerants. Ik ben zowat de lijn tussen het geheel. Ik doe uitvoerend werk en beleidsvoorbereidend werk. Zoals een kabinetschef voor zijn minister. Ik moet de grondstof uitvoeren om het beleid uit te stippen. Uiteindelijk is het de directeur die het beheer waarneemt en is het de Raad van Beheer die beslist.»

Kan je op die manier niet al te

DIESTSESTRAAT 167-169 3000 LEUVEN

OVERCO

Uw servicebureau!

Alle tekstverwerking: thesissen - doctoraten - eindwerken
verhandeling - cursussen - enz.

Boekhouden / fiscaliteit / BTW-aangiften

Mailing / adresbestanden

Kopieerdienst

Computers & calculators

Casio - Toshiba - Brother - Epson - enz.

Alle toebehoren:

printers / disketten / papier / kettingformulieren / etiketten /
telefoons / antwoordapparaten / audio & video /
alarmbeveiliging...

Verhuur van tekstverwerkers

Alle inlichtingen: 016/23.37.29

BON 20 FR

Bij aankoop van een maaltijd
waarde minimum 12,00 € Geldig tot 31/12/86
aan het Quick Hamburger Restaurant
van Leuven-Pochplein 1

Quick
Hamburger Restaurant

Verenigd uit:
M. Van Kermulen
de openbare weg
gevoen

2600 Brochem

Quick
Hamburger Restaurant

FILM IN

Everything You Always Wanted to Know about The Studio, but Were Afraid to Ask (vrij naar Woody Allen)

Wie tegenwoordig in de Burgemeesterstraat komt, loopt met zijn neus als het ware recht op een afsluiting, die daar midden op de stoep opduikt. Achter die provi-soire afsluiting bevond zich eertijds Studio 2, de filmzaal bij uitstek voor minderwaardige produkties. Nu wordt daar Brabants filmcentrum (sic) opgetrokken. Nieuwsgierig als we zijn trokken we met een bandrekorder onder de arm naar Jos Rastelli, directeur van al die Studio's (te Turnhout, Tienen, Tervuren...). Uiteraard vroegen we hem een paar dingen die op het puntje van de tong lagen.

grote en goed uitgeruste (dolby stereo, groot scherm...) zalen is nu de slagzin. Dat kunnen we volmondig toegeven, want het Studioke is niet bepaald het toppunt van een filmzaal (weliswaar volgens mijn orbescheiden mening, small isn't necessary beautiful, hoe-wel...)

En onze pree?

Wanneer ik dan voorzichtig opwerp dat 125 frank toch wel wat veel is voor zo'n zaaltje als het Studioke, antwoordt Rastelli even voorzichtig: «Ik vind dat 125 nog altijd een zeer redelijke prijs is, ik denk dat ik daar moeilijk onder kan, behalve voor de sneak (*), die blijft op 100 frank. Dat is een traditie waar ik niet graag iets aan verander. Ook wat de resultaten betreft: als je een jaar sneaks volgt, heb je toch de meeste grote films gezien.»

Hij vertelt tevens dat de resultaten van de enquête, telkens na de sneak, niet wezenlijk de programmatie beïnvloeden maar dat zij wel een aardig hulpetje zijn om uit te maken in welke zaal men een bepaalde film zal draaien. Om nog even terug te komen op de gevoerde prijspolitiek, de Studio-baas wil de eenheidsprijs van 125 frank voor iedereen, op alle dagen (*), voor alle films handhaven. Behoudens een paar uitzonderingen: «Voor enkele premie-rijzen zie we op 140... wat toch nog altijd 30 à 40 frank minder is dan in Brussel. De 150 frank die we soms gevraagd hebben, was voor films die een lange hadden van twee uur en half.»

En juicht aller cinefielen want er wordt geen enkele prijsverhoging in het vooruitzicht gesteld.

Veto: Reeds enige tijd kan men in de plaats van de programmatie van Studio 2 volgende ronkende aankondiging lezen: "Filmtheaters Studio bouwt hier het filmcentrum van Brabant." Hoe moet dat er gaan uitzien?

Rastelli: «Het is de bedoeling om daar in een modern geheel verschillende zalen onder te brengen, met een heel groot gamma van films.»

Veto: De ervaring leert dat een uitbreiding van zalen niet noodzakelijkerwijs een betere of bredere programmatie als consequentie heeft, ik denk hierbij aan het geval Hasselt.

Rastelli: «Ik denk dat het vergelijkingspunt met Hasselt hier in Leuven niet opgaat. Daar heeft men ook heel veel zalen bijgezet. In Leuven is het totaal aantal zalen zeker niet meer dan vijf jaar geleden.»

Rastelli bedoelt hier een aantal filmzalen (Forum, Eden, Monty, Lovanum) die uit het Leuvense stads-beeld zijn verdwenen. (Tevens is Studio 2 met de grond gelijk gemaakt, doch die zal eveneens herrijzen.) Rastelli bouwt slechts 1 zaal bij, de toekomstige Studio 4 die plaats zal bieden voor 280 mensen. De nieuwe zaal wordt gemaakt om Studio 1 en 't Studioke de gelegenheid te bieden zich te specialiseren in de moeilijkerere en eerder niet-commerciële film. Rastelli is dus afgeweken van de oorspronkelijke plannen om 5 zalen uit de grond te stampen. Beter enkele maar

eenzelfde week de keuze hebben tussen twee versies.» Die wijziging biedt nog een aantal praktische voordelen: «Ook weet men al vlugger — tegen het weekend — wat we gaan verlenen. Vroeger zaten we dikwijls te wachten op de resultaten van maandagavond. Nu gaan we direkt voelen of een film bij studenten meevalt.»

Rastelli: «Het is een probleem in de huidige situatie alleen kwaliteitsfilms te geven. Dat is het probleem, omdat men heel veel films gewoon niet kan afstoten, ze moeten ermee door.»

Rastelli loopt niet hoog op met Police Academy, Porky's en andere zwijnenspul. Hij klaagt steen en been dat er tegenwoordig nog nauwelijks films te vinden zijn die de moeite waard zijn.

Is het dan niet een gedroomde gelegenheid om de oude klassiekers onder het dikke stof vandaan te halen?

Rastelli: «Wij hebben een hele reeks van die films geprobeerd terug te krijgen, maar dan hebben wij zo'n slechte kopijen dat je ze niet meer durft voorstellen. En dat zal ik nog minder kunnen in het nieuwe kompleks, waar door het grote scherm elk detailje, elk lijntje zal te zien zijn en elk foutje in de klank met gekraak en hesigheid gepaard zal gaan. We moeten eigenlijk eerst de distributeurs weten te overtuigen om een nieuwe kopij van een oude klassieker te bestellen. Wat ik al verschillende keren heb trachten te doen. Maar die mensen zijn meer geïnteresseerd om die oude klassiekers aan de TV te geven. Althoewel het gewoon een dag tegen nacht verschil is om ze in een ideale zaal te zien. Ik persoonlijk denk dat er iets inzit. De moeilijkheid is hoe gaan we ze vast krijgen?»

Rastelli tovert echter nog gauw een verrassing uit zijn filmdoek want vanaf 18 september zal in Studio 1 een retrospectieve van 50 jaar Twentieth Century Fox doorgaan. Daarover meer in een onderstaand artikel.

Pascal Lefèvre

(*) Sneakpreview = een niet aangekondigde film op donderdag om middernacht. Veelal is het een splinter-nieuwe film, die nog niet in roulatie is gebracht

(*) In sommige bioscopen wordt op maandag minder gevraagd voor een ticket.

A star is born? We don't know, maar dit is alleszins STUDIO-baas Jos Rastelli zijn lievelingsfilm A Space Odyssey.

He's a Twentieth C (vrij naar The Doors)

Afgelopen zomer was Studio-directeur Jos Rastelli in Cannes en daar hoorde hij van een Parijs initiatief... iets van 50 jaar vossen in de twintigste eeuw. Meteen spitste hij zijn oortjes, want betrof het hier niet één van de grootste Hollywoodse filmaatschappijen, Twentieth Century Fox? En inderdaad het vermoeden was juist. Hij liet er geen gras over groeien en zorgde ervoor dat Leuven, als eerste in België, binnenkort zal uitpakken met een terugblik op vijftig jaren filmproductie van die major.

Twentieth Century Fox ontstond in 1935 uit een samensmelting van — je raadt het nooit — Twentieth Century, dat oprichter was door Joseph Schenck en Darryl Zanuck, met de Fox Company, een filmaatschappij gesticht door — nog minder voorspelbaar — ene William Fox. 1935 is daarom het

vertrekpunt van de retrospectieve die vanaf woensdag 18 september in STUDIO 1 loopt. De donderdag, bollebozen snappen dadelijk dat het dus om de dag erna gaat, wordt een film uit het daaropvolgend jaar — jawel bollebozen 1936 — vertoond en zo verder tot begin november! Elke dag wordt er dus een andere prent gedraaid en dit steeds om 18 en 24 uur.

Programma

Zo'n 50 jaar produktie van één van de grootste filmaatschappijen ter wereld samenvatten in een vijftigtal representatieve films is geen sinecure. Het spreekt voor zich dat men liever de oude paradepaardjes nog eens van stal haalt dan zij die nooit een koers (hetzij van het publiek, hetzij van de critici...) gewonnen hebben. Er is dus gezorgd voor Oscarwinnaars (bv. The Grapes of Wrath, All about Eve...), voor de nodige sterren (o.a. Marilyn Monroe, Paul Newman...), sommige 'schitteren' zelfs in meerdere films (bv. Henry Fonda, Bette Davis). Ook beroemde regisseurs als John Ford, Joseph L. Mankiewicz, Elia Kazan, Brian de Palma, Fred Zinneman... ontbreken niet op het appel. Henry King drukt met zijn zes films toch wel een stempel op deze retrospectieve. Hij staat garant voor ongekomplieerd maar degelijk vakmanschap.

Kwa genres is er een enorme verscheidenheid: westerns (Jesse James, These Thousand Hills...), komedies (Unfaithfully yours, People will walk...), melodrama's (Leave her to Heaven...), detectieve (Laura...),...

Twentieth Century Fox heeft in tegenstelling tot de andere majors (grote filmaatschappijen als Metro Goldwyn Mayer, Paramount, Warner Brothers, Columbia) zich nooit echt geworpen op een bepaald genre of soort van onderwerpen. Tevens legde Fox lang niet zo strak als de andere een bepaalde institutionele of regestijf op. Het hoeft geen betoog dat er op die paar decennia tal van dingen veranderd zijn op onderscheiden niveaus (grote wereldpolitiek, normen en zeden, filmtechniek en ga zo maar verder). Deze retrospectieve schept een gelegenheid om een aantal van die evoluties weer te aanschouwen. Zo is er de anti-Nazi film Man Hunt (1941) van Fritz Lang, die het hazepad naar Hollywood koos nadat hij door Goebels werd uitgenodigd om de leiding over de produktie van nazistische

VETO,
'N KLOTEBLAD?

Wel allerbeste feministen, keukenprinsessen, lesbiennes en boerinnen... dat hangt alleen van jullie af! Veto reikt jullie de pen toe! Laat deze unieke kans jullie niet ontglippen, of staan jullie dan toch liever achter de kookpot?

LEUVEN

Wat een filmhuis lijden kan... (Vrij naar... euh...)

Sedert enkele jaren wordt er in Leuven uitgekeken naar een filmhuis, waar vooral films zouden worden gespeeld die het minder gemakkelijk rooien in het gewone commerciële circuit of zelfs helemaal niet aan de bak komen. Telkens als het er naar uit zag dat er een haalbare kans was dat zo'n filmhuis er daadwerkelijk zou komen, liep er iets mis. Zo ook afgelopen zomer. Marcel Meeus voor 'tStuc en Luc Gommers voor De Andere Film deden het hele relaas voor Veto en de bandrekorder was in opperste stemming die dag.

Even de voorgeschiedenis van het hele gedoe. Het Stuc had al lang haar begerig oogje laten vallen op Arenberginstituut aan de Naamestraat. Na moeilijke onderhandelingen met DAF werd tot een akkoord gekomen, dat inhield dat men een lokaal in het gebouw aan de Naamestraat wou inrichten als filmzaal en dat er een werkgroep zou gevormd worden van geïnteresseerde mensen uit verenigingen, die rond film wilden bezig zijn. Er zouden in dat filmhuis ook enkele mensen tewerk worden gesteld. Doch vice-rector Sabbe gaf wat tegengas en uiteindelijk werd er overeengekomen dat men een V.Z.W. zou oprichten en dat daar ook iemand van de KUL in zou zetelen. Dat laatste kwam in feite neer op een soort van zachte controle op de programmatie, iets waarvoor het alternatief filmcircuit enorm gevoelig is. Noch DAF, noch 'tStuc willen eigenlijk hun onafhankelijkheid op het vlak van de programmatie prijs geven. Maar er was dus een compromis bereikt en op de Akademische Raad leek het allemaal best haalbaar. Totdat regeringscommissaris Schiepers dwars ging liggen en opmerkte dat het Arenberginstituut niet mocht gebruikt worden voor commerciële activiteiten. Hij zag film dus als iets commercieels, wat niet dadelijk de visie is van het alternatief filmcircuit. De Akademische Raad had nog altijd in beroep kunnen gaan tegen deze beslissing, doch zo broodnodig was een filmhuis in hun ogen ook weer niet. Men heeft dan nog contacten gehad met het Centrum voor Communicatiewetenschappen, of die soms geen aanvraag voor zo'n huis konden indienen. In principe stonden zij wel achter het idee van een filmhuis maar ook op het CeCoWe is armoede troef, om het wat sterk uit te drukken. Zij gingen dus wel akkoord zolang het hun geen frank of werk zou kosten. Alzo viel het verleden jaar stil en vanaf hier laten we de betrokkenen zelf aan het woord.

M. Meeus: "Ondertussen waren er geruchten dat de Vlaamse Leergangen de boel wilden verkopen of wegdoen. Er was vooral Bruno Berghs, een actief verenigingsleven-man in het Leuvense (onder andere Jekino), die was op zoek naar een ruimte om een aantal verenigingen in onder te brengen (zoals Langzaam Verkeer, Jekino). Het is eerst langs de Europese poëziebibliotheek dat er contacten met ons geweest zijn, om te vragen of wij geïnteresseerd waren om daaraan mee te doen. Eigenlijk heeft dat gesluimerd tot maart.

Eigenlijk waren de Vlaamse Leergangen van plan om er zich van af te doen maar zij vonden geen bereidwillige koper (ook al omdat de garages op het gelijkvloers niet in hun bezit zijn). Dan is er gevraagd of ze geïnteresseerd waren om heel de boel niet te verkopen maar te verhuren aan verenigingen. Dat werd exploitatievereniging genoemd, Jekino, Langzaam Verkeer, DAF, 'tStuc en de Europese poëziebibliotheek zouden zo'n vereniging vormen om het boeltje te exploiteren, om geld op te brengen door activiteiten waardoor de huur zou bekostigd worden, zodat de Vlaamse Leergangen, die wel eigenaar zouden blijven, er alleszins geen tekorten meer zou maken. Want dat was wel het probleem de laatste jaren.

Er zijn een aantal veranderingen geweest. Dat ging allemaal heel goed, in principe was daar niets op tegen. Het was allemaal in orde. De mensen van de Vlaamse Leergangen waarmee wij onderhandelden dachten dat de beheerraad het wel zou aanvaarden.

We waren zo min of meer tot een principiaakkoord gekomen dat die exploitatievereniging en dergelijke zouden doorgaan. Dan kwam er in één keer het bericht dat de stad zou geïnteresseerd zijn om de Vlaamse Leergangen te kopen. Dat bleek nadien een loos bericht te zijn."

Men kon dus van wal steken met het verdelen van taken tussen de verschillende verenigingen. Er werden afspraken gemaakt over wie welke verdieping tot zijn beschikking zou krijgen. DAF en 'tStuc zouden de filmzaal mogen uitbaten. Er werd al uitgekeken naar de noodzakelijke aanpassingswerken en er werd nagegaan of alles in orde was met de voorschriften van de brandbeveiliging. Hier gaan wij weer verder met de getuigenis van Luk Gommers: "Het liep allemaal redelijk vlot. Het kwam erop neer dat we tegen eind juli een soort van voorlopig contract zouden opstellen om mee van start te gaan en daarna definitieve contracten te maken.

Op de vergadering waarop die contracten zouden worden gemaakt is er als een dondersdag bij heldere hemel het bericht gekomen dat er een koper was komen opdagen op het laatste moment. Een pater Scheutis, die enkele jaren voor het departement Oriëntalistiek gewerkt heeft, die wou daar een Japans-

Chinees ontmoetings- en studiecentrum van maken en die had een bod gedaan met kontant geld, tegen een redelijk goedkope prijs. Zeven miljoen, wat voor zo'n gebouw heel weinig is.

En de Vlaamse Leergangen vonden op dat ogenblik dat veel interessanter omdat ze kontant geld hadden en definitief van het gebouw af waren. Terwijl ze bij ons nog altijd eigenaar bleven.

Iedereen was nogal redelijk geschrokken, en er is zowat spoedoverleg gebeurd tussen de verschillende partijen. De enige oplossing was ofwel het gebouw tegen een hogere som proberen op te kopen — maar daar was geen haal geld voor in kas —, ofwel het voorstel van de Vlaamse Leergangen, dat inhield dat we bovenop de exploitatiekosten,

nog zoveel frank zouden bijleggen als dat de interesten van het aankoopbod van de Scheutis zou opbrengen. Die vergadering is daarmee afgesloten."

Daarmee is het hele verhaal nog niet ten einde want wat blijkt: de stad zou alsnog interesse hebben voor de Vlaamse Leergangen om er kantoorruimtes van te maken. Er zijn momenteel onderhandelingen tussen die twee partijen aan de gang en in principe zou eind september de stad een beslissing nemen. Als de stad Leuven het gebouw zou kopen dan zou er een waterkans zijn dat de filmzalen ook in de toekomst voor filmvoorstellingen zou kunnen gebruikt worden. Voorlopig is het dus afwachten gebaarden, wij houden u wel op de hoogte.

Pascal Lefèvre

met op de achtergrond de affiche van (foto Veto)

Century Jos

propagandafilms op zich te nemen. Na de oorlog ontdekte Hollywood ineens de anti-semitische problematiek. Een film als *Gentleman's agreement* spruit voort uit deze kortstondige oprisping van sociale temata als diskriminatie. Een paar jaar later lag Amerika serieus overhoop met haar vroegere — what's in a name? — bondgenoot de Sovjet-Unie. Een typisch geval van Cold War agitprop uit 1952 is *Viva Zapata van Kazan*.

Drugs and Rock 'n' Roll?

Maar de vijftiger jaren waren ook de jaren van de rock 'n' roll en Twentieth Century Fox produceert één van de voornaamste rock 'n' roll films uit die periode, met name *The Girl can't help it* (1956). Deze film bracht immers de echte rocksterren als Little Richard, Gene Vincent en Eddie Cochran op cinemaoscepe en in kleur! Spijtig dat deze film in het overzicht ontbreekt, doch hij is vervangen door een meer dan waardige opponent uit datzelfde door God gezegende jaar: *Bigger than Life*. Dit is *Nicholas Ray's* (de maker van *Rebel without a Cause*) krachtigste en in zeker opzicht belangrijkste film. *Bigger than Life* handelt over een aan drugs verslaafde middle class leraar. De film toont de complete ontuchtering van de American Dream, waar de protagonist in het begin van de film nog ervoer over spreekt. Die droemer is op het einde van het verhaal echter ontwricht tot een griezelige nachterrie. Niet te missen!

This is the end...

my friend. Wij zijn met de programmatie ondertussen al in oktober beland. In de eerstvolgende Veto zal wellicht nog aandacht besteed worden aan de laatste dertig jaren, dus de meer recente Fox' producties (die in oktober '85 begin november gedraaid worden). Tegen de start van de retrospectieve zal trouwens nog een catalogoos verkrijgbaar zijn. Kijk een beetje uit jullie ogen want elke film speelt slechts één dag (de normale programmatie van de Studio beslaat daarentegen altijd een hele week). Moet het nog gezegd worden? Liefhebbers van klassiekers, dit is jullie kans want als er voldoende interesse is voor oud stuff dan zal Rastelli ongetwijfeld zulke initiatieven voor herhaling vatbaar achten.

Pascal Lefèvre

Wat zal het nieuwe alternatieve filmjaar brengen?

Omwille van de onzekere situatie bij het Stuc (Marcel Meeus' STK-project loopt half september ten einde) kan men aldaar nog niet zeggen wat er op het vlak van de film: gaat gebeuren.

Bij De Andere Film wist men ons te verklappen dat er in oktober een retrospectieve van het werk van Peter Greenaway, de maker van onder andere het mysterieuze *The Draughtsman's Contract*. Verder enkele kortfilms van die kerel en zijn allernieuwste produkt *For American Composers*.

In november wordt er ter gelegenheid van *Europatia '85* een week niks anders dan films gedraaid, die representatief moeten zijn voor de Spaanse produktie. In samenwerking met Historia wordt er ook iets gepland omtrent oorlogsfilms. Verder gaat DAF wekelijks een klassieker draaien en zodanig dat de keuze ervan aansluit bij de lessen *Filmgeschiedenis* die op het departement van Kommunikatiewetenschappen worden gegeven.

ASR-Vormingsdriedaagse:

DE ULTIEME HALLUCINATIE

Zo, wie dit artikel leest is bijna zeker iets met deze universiteit te maken te hebben. Of je komt als eerstejaars, of je zit hier reeds jaren je broek te verslijten, je maakt van je studies je hobby. Of je zit misschien in een universitaire Alma bord leeg te vreten.

Of je zit rustig in een universitairebibliotheek deze Veto te verslinden bij gebrek aan andere boeiende literatuur.

Of het nu het begin, het midden of het einde van je universitaire 'loopbaan' is doet eigenlijk weinig ter zake. Waar het om gaat is dat je 'het' ook aan de universiteit niet leert.

Aangezien wij het werkelijk zonde zouden vinden dat je hier je broek uiteindelijk helemaal voor niets zou zitten verslijten doen we een ultieme poging te redden wat er nog te redden valt. Daarom organiseert de Algemene Studentenraad een vormingsdriedaagse.

De vakantie loopt gestaag naar zijn einde. Je moet je nog inschrijven of terwijl je is inschreef, was je weer verbaast over die 10.000 BF die je al dan niet in één keer moest neertellen. Trouwens in die Alma is de prijs in enkele jaren tijd ook mooi de hoogte in gegaan. Afijn, je moet je weer met dagelijkse beslommeringen bezig houden en financiën is er daar zeker één van.

Bovendien moet je binnenkort ook weer op die schoolbanken gaan zitten en de manier waarop dat georganiseerd is, vind je ook maar niet dat.

Je vraagt je wel eens af: "Is die school er nu eigenlijk voor de studenten of zijn die studenten er voor de universiteit en de werkelijkheid van enken?". Wij vragen het ons ook af.

Eigenlijk zijn de studenten hier dik in meerderheid, en in de Middellevuven is er in Bologna ook een student rektor. Hiermee bepleiten we gezinszins een teruggang naar de Middellevuven. We willen alleen een blik in de toekomst werpen en ons voorbereiden op het ogenblik dat 'het' in Leuven zover is. Een democratische universiteit in een democratische maatschappij. Wijlen rektor P. De Somer mocht

het niet meemaken, wij misschien wel.

Inspiraak

Het uitstippen van een doordachte politiek is daarvoor vanzelfsprekend onontbeerlijk. En zoiets doe je best niet alleen. Opkomen voor kleinere klassen, openstelling van de sociale sektor voor alle studenten, vrijheid van stageplaats, inspraak in het schoolbeleid, een degelijke studiebeurs of beter nog een studietoeloo. Dit alles maakt deel uit van de strijd voor een democratisch onderwijs.

Om nu over dergelijke aangelegenheden te denken, te praten en te discussiëren organiseert die ASR een vormingsdriedaagse. Ook wij studenten hebben daarin een taak waar te maken.

Hoe zit het met het medebeheer aan onze universiteit? Waarover heeft Coens het in des hemels naam wanneer je spreekt over academische graden of forfaitaire betoelaging?

Wat wordt er zoal bedisceld in die Permanente Onderwijscommissies? Kortom, wat hangt er boven ons hoofd?

En onze kringwerking, wat zullen we daarvan maken dit jaar?

Deze en nog vele andere vragen en antwoorden kunnen aan bod komen op de ASR-driedaagse. Is er leven in Leuven? Jazeker, dit kan je meemaken van 30 september tot en met 2 oktober op Heiberg, Kapellekensweg 2, 3200 Kessel-Lo.

Kringraad, Sociale Raad of Veto

Iedereen die het komende academiëjaar te maken heeft of kan krijgen — je hoeft echt geen 'functie' met een ronkende titel te hebben — met de kringwerking, of met de werking van Kringraad, Sociale Raad of Veto kan op deze vormingsdriedaagse zeker heel wat opsteken.

De raden verzorgen elk apart verschillende sessies over hun werkings-terrein, daarnaast is een gemeenschappelijk gedeelte.

Voor meer informatie kan je steeds terecht op de permanente van de 'HMeiersstraat 5 te Leuven (tussen Hogeschoolplein en Muntstraat), of telefonisch op 016/22.95.41-22.31.09-22.44.38.

Diskussieteksten zijn ook verkrijgbaar wanneer je is inschrijft. En bij deze is iedereen hartelijk uitgenodigd.

Gilberte Boeckmans

medica

Tervuursestraat 9
3000 Leuven
tel. 016/22.91.56

kringkafé van de studenten geneeskunde

**alle werkdagen open vanaf 14.00 uur
's zondags vanaf 22.00 uur**

kursusdienst:

**ma., di. en do.: open tussen 19.00 en 20.00 uur
wo.: open tussen 13.00 en 14.00 uur**

AUTORIJSCHOOL MERCATOR

- * ALLE KAT. RIJBEWIJZEN B,C EN
- * ATTEST BROMFIETS
- * SPECIALIST-OPLEIDING C EN D

HEVERLEE Ruelensvest, 31 (Naamse Poort) tel. 23 28 29,
dagelijks van 9 tot 19 uur.

HERENT O.L. Vrouwplein 89 tel. 22 04 70
maandag, woensdag, vrijdag van 17 tot 19 uur.

KORTENBERG C. Schuermanslaan 2 (V. Dewalsplein)
Dagelijks van 17 tot 19 uur. tel. 02/759.89.03

ZAVENTEM Kerkplein 20 tel. 02/720 39 09
Dagelijks van 17 tot 19 uur.

Tel. doorlopend: 016/23 28 29

Uw foto's op Kodak papier
Economic à 12 f
Select à 20 f
De volgende werkdag om 14 uur
foto's van dia's (10 x 15 cm)
vanaf 10 foto's à 28 f

FOTOKAR N.V.

Tel.: 016/22 32 22

Diestestraat 141
3000 Leuven

**DANSEN...
DAAR HEB JE MEER AAN!**

leer nu beter, prettiger en gezelliger dansen,
in ruime, comfortabele zalen,
onder leiding van professionele dansleraren.

ONZE NIEUWE KURSUSSEN STARTEN:

beginners:

paren: vanaf dinsdag 17/9 te 21u.
of donderdag 19/9 te 20u.

of maandag 23/9 te 20.30u.
of vrijdag 18/10 te 19.30u.

jongeren: vanaf zat. 21/9 te 15.30u.

scholieren (8-13j.) vanaf zat. 21/9 te 14.30u.

Rock 'n Roll vanaf maandag 21/10 te 20u.

Disco vanaf zat. 21/9 te 17u.

Jazz vanaf woensd. 18/9 te 19.30u.

DANSSCHOOL DE SMET-CAMBY
Mechelsesteenweg 732
3020 Herent
Tel. 016/48 80 22

GASTON ROELANTS SPORT

Diestsestraat 162
016/22.23.73

Steeds de allernieuwste PUMA-artikelen

Uit Sympathie

10% korting aan studenten

**Voor uw T.D. - Feestjes - Party's - enz...
één adres! MOVEMENT CENTER**

**Blijde Inkomststraat 101B
3000 LEUVEN**

Tel. 016/2244 12 - 23 99 08

- Verhuur van privé zwembad inbegrepen met ingerichte bar, alsook sauna in een exotische tuin

- Mogelijkheid tot tennissen, body-building, sauna en zwemmen voor beperkte groepen (op afspraak)

- Elke donderdag om 20u. tot 21u... **gemeenschappelijke sauna.**

AANDACHT!! Speciale prijzen voor studenten en clubs.

Mechelsestraat 20-24
LEUVEN

**Uw Intersportwinkel
In Leuven is er zo maar één**

INTERSPORT®

*verjaardag
verliefd, of zo maar...
een verrassing*

gadget shop

vanderkelenstraat 8
016/23 98 02 leuven

STRIPS

**** een meesterwerk; *** een aanrader; ** leeswaardig; * zwak; 0 absolute flop

FOERSTER Zwarte humor: Sommigen houden van zwart ***

Inderdaad houden sommigen van zwart en die zullen dit album dan ook aan hun onrustig kloppend hartje koesteren. Dit is beschaafd maar onverbiddelijk sarkasme. Het album omvat zo'n achttal korte verhalen, die niet alleen verschillen in lengte maar ook in kwaliteit. Enkele verhalen als *Liegen is leuk m'n zoon* en *Henk Treuzelaar is een echte nul* blijven toch wel lang nazinderen en zijn van een ongezien niveau voor debutant. Foersters tekenwerk is heel expressief door rake karikaturale uitbeeldingen van de personages en door de haast fotografisch vormende achtergronden. De dekors worden immers vanuit de extreemste gezichtspunten en doorheen groothoeklenzen bekeken. Zulk een fotografische aanpak was al bekend vanuit het realistische beeldverhaal maar wordt hier zeer origineel toegepast in het humoristisch genre.

VUILLEMIN Tragiques Destins ****

Dit gaat nog verder dan zwarte humor: dit is meer dan onbeschaafd en meer dan onbetonnen sarkasme. Vuillemin stijl draagt nog wat reminiscenties mee van underground tekenaars, doch is heel zelfbewust, autiek en aangepast aan de context. Niettegenstaande Vuillemin met ruige zwarttrekken zijn personages neerpoot, zijn hun gelaatsuitdrukkingen hoe primitief ook heel expressief. Ook de dekors, hoe onverzorgd ze ook mogen lijken, laten toe de handeling te situeren. Vuillemin laat geen misverstanden bestaan om hetgeen hij te vertellen heeft. Onbeschaamd laat hij de mens in de meest ellendige toestanden zien, trouwens niemand is nog vrij te pleiten. Armen slachten armen af. Geen huichelachtige moraal bij Vuillemin. Het doet mij bij momenten sterk denken aan 'n naturalistische film van Bunuel *Los Olvidados*. Maar Vuillemin zou Vuillemin niet zijn als hij er geen scheppende opdeed: de geur van afval, ekskretie, opengereten kadavers... borrelt van de gore pagina's op. Vluchten kan niet meer, ook als sluit je je ogen, de ruwe grafiek blijft door je hersens spoken. Wie zich aan het lezen waagt van de verschillende verhalen, zit al gauw te lachen met het allergerste dieren- en mensenleed. Voor sommige personages zul je bijna medelijden gaan

voelen, terwijl anderen je eerder vervullen van afgrijzen. Vuillemin neemt niet alleen debiele — zijn er andere? — extreem rechte rakkers te graze maar ook ijverige militanten van Greenpeace of benepen grootsprakige linkse milieus moeten voor de bijl. Echte idealisten zijn naïef en militanten zijn sowieso op het verkeerde spoor. Niet dat de nihilistische Vuillemin voor de grijze massa pleit, verre van. Je moet gewoon de werkelijkheid onder ogen durven nemen, hoe wreed en onmenselijk die ook is. Weg met de hypokrisie! Ruim plaats voor dit chef d'oeuvre van de strip uit de jaren tachtig.

P.S. Zolang van deze tekenaar geen strips vertaald worden, zullen we genoeg moeten nemen met de franse uitgave.

MICHETZ en BOSSE Kogaratsu: De bloedlotus ***

Het levenspad van een beginnend tekenaar of scenarist loopt niet over rozen, daar kan Michetz van getuigen. Zeven jaar terug verschenen in *Kuifje* enkele platen van deze talentvolle tekenaar. Nu pas heeft hij 'n eigen album, weliswaar met scenarist Bosse (die ook nog niet veel gepubliceerd heeft). In het kader van de reeks *Dupuis' Avonturen*, verscheen het eerste album van een beloftevolle reeks *Kogaratsu*. Wat zeg ik? Beloftevolle? Dit eerste album is meteen een schot in de roos. Het prachtige tekenwerk wordt geruggesteund door een vrij klassiek maar ijersterk scenario en dat op nauwelijks 44 bladzijden. Edoch, dit eerste verhaal is slechts een deel van 'n groter Epos, de Robbedoeslezers mochten enkele maanden terug het vervolg erop smaken.

Waar gaat het over? Wel de verhalen zijn in het zeventiende eeuwse Japan gesitueerd, een periode waar Japan ook al contacten met het Westen onderhield. Omdat we dus in Japan zitten, worden er heel wat Japanse termen, die wel worden uitgelegd, naar ons hoofd geslingerd. In het begin zul je misschien wat last hebben om al die vreemde namen uit elkaar te houden, doch na 'n tijdje went het wel en staan de 44 bladzijden garant voor puur eksotisch stripgenot. De auteurs schuwen enige functionele naaktheid of barbaars geweld niet. Het blijft uiteraard binnen de perken omdat ook de ouders van Robbedoeslezers het weekblad al eens ter hand nemen. Kinderen maken er zelf nooit veel problemen van.

DIRK STALLERT Dionies d'Oldenboom: de gevallen baron ***

Dit is nog 's een leuk debuut en bovendien puur Vlaams. Ahum, wat wordt hier met zo'n nationalistisch adjectief bedoeld? Stallaert weet immers twee generaties van Vlaamse humoristische tekenners op een geslaagde wijze samen te smeden. Hij is als het ware de missing link tussen de oude garde met hun recht voor de raapse lol (bv. *Lambiek* bij Vandersteen, *Bert Bibber* en *Piet Pienter* bij Pom en ga zo maar verder) en de jongere generatie (bv. *Kamagurka*, *Marver*, *Piranan*,...) met hun ongenetidele absurde en soms wrange humor.

In een soort van voorwoord schrijft *Marc Sleen* trouwens: "Dionies d'Oldenboom heb ik tweemaal gelezen. 't moet dus wel een goed verhaal zijn. Mijn eigen verhalen herlees ik nooit. Daar heb ik geen tijd voor. Dirk Stallaert heeft klasse. Hij zal het verschoppen." Daar zij.. wij ook van bvertuigd.

Ik weet niet hoever de verwantschap van Stallaert met Sleen precies reikt, één ding is alleszins zeker: hij schrijft zijn naam met hetzelfde lettertype van Sleen. Let er 's op!

CARYL STRZELECKI Duistere tijden?... *

Caryl Strzelecki — ik hoop dat er geen medeklinker in mijn schrijfmachine is blijven steken — debuteert eveneens met een albumuitgave. De onlangs herrezen klein uitgeverij *Clumzy* heeft op zich de martelaarstaak genomen om onbekende Vlaamse tekenners te publiceren. In het ene geval (*Stallaert*) is dit een blijde verrassing, doch in het andere geval (*Strzelecki*) eerder teleurstellend.

Strzelecki wil in zijn stopstrips (!) het dagdagelijkse leven van de modale burger schetsen; die er als volgt uitziet: hij zuipt, heeft hekel aan werk, aan schoonmoeders en ook een beetje aan zijn vrouw maar ergens voelt hij nog wel wat voor haar zoveel jaren na hun 'schoonste dag uit hun leven', 't is te zeggen hun huwelijksdag. Caryl diept zijn onderwerpen echter niet genoeg uit zodat hij veelal niet verder komt dan moppen, die op plechtige communie en (trouweesten door nonkel Jos worden getapt (na eerst zelf ergens anders getapt te hebben). De enkele uitschieters kunnen de pil niet vergulden.

Als de auteur nu 's alle tot op de draad versleten stereotiepen zoals die terreurzaaiende schoonmoeders eruit zuwerde, dan zou hij al een heel eind verder zijn.

Aan zijn erg persoonlijke tekentijl schort nog het één en ander om het echt aantrekkelijk te maken. Op de vraag uit de titel kan dus voorlopig bevestigend worden geknikt.

(!) stopstrip = korte strips, van veelal één strook met slechts een paar prentjes (bv. Hagar de Viking, Garfield, Andy Capp)

COMES Eva ***

Een jonge vrouw met motorpech, bij het vallen van de avond, begeeft zich naar een afgelegen huis, waar nog licht brandt. Een klicheematige manier om een griezelverhaal op te starten. In dit album *Eva* ontbreekt het dan ook niet aan dergelijke kliches. Wat evenwel niet belet dat ze nog altijd werken. Deze thriller speelt zich af tussen drie personages of zijn het er nu minder? De grens van het leven is bij wijlen moeilijk te trekken: leeft een patiënt in koma meer dan een geperfectioneerde robot? Het is op deze dubbelzinnige sfeer dat Comes zich ent. Zijn belangstelling voor paranormale verschijnselen bleek al uit zijn vorige albums. Ook de symboliek is er weer, zij het niet te zwaarwichtig.

Het geheel is behoorlijk spannend. Deels is dit te danken aan het prachtige tekenwerk. Zoals we gewend zijn bij *Comes*: simpele duidelijke lijnen, gekombineerd met grote vlakken zwart. Geen kleuren, noch rasters. Alleen een bijna ondraaglijke zwart-wit spanning en dat komt het verhaal goed van pas.

Zo ook worden details slechts getekend, klemtonen slechts gelegd als zij functioneel zijn. Er zijn veel scènes zonder tekst, maar o zo prachtige gedekoepeerd. Puur essentialisme. Desondanks is *Comes*' originaliteit toch aan het afzakken. Je leest *Eva* nog wel in één ruk uit maar dan ben je het ook weer vlug vergeten. Het laat zo geen diepe indruk na als *De dorpsgeek van Schoonvergeten* — da's dus de titel. Hoewel zijn tekentijl toen nog niet al te konsekwant was, vormt het toch een — voorlopig? — hoogtepunt in *Comes*' carrière. Het is moeilijk aan de top te blijven, ook voor een persoonlijkheid 'als Comes.

(wordt vervolgd)

◀ Vuillemin Michetz

Foerster Comes

Wetenschappelijke boekhandel

L. Wouters

L. WOUTERS

Naamsestraat 48   3000 Leuven   016/23 34 81

POLITIKA

PARIS

Waar rechts links is en het bier lekker!

Tiensestraat 55

ALKAM COPYCENTERS

016/22 20 87

 <p>ALHAM</p> <p>COPYCENTER</p> <p style="font-size: x-small;">Verhuur Wagens en Bestelwagens zonder Chauffeur</p> <p style="font-size: x-small;">Van Evenstraat 5, 3000 Leuven - tel 016/23 02 58</p> 	 <p>SCREVEVS</p> <p>PLANAFDRUK en COPYCENTER</p> <p style="font-size: x-small;">Naamse steenweg 87/2 3030 Heverlee - 016/22 25 19</p> 	 <p>DE RAAF</p> <p>DRUKKERIJ COPY en PAPIERHANDEL</p> <p style="font-size: x-small;">Revenstraat 19 3000 Leuven - tel 016/22 20 87</p>
---	--	---

TWEEDEHANDS BOEKHUIS & ANTIQUARIAAT

MUNTSTRAAT 16   3000 LEUVEN

016/23.74.16

wetenschappelijke boeken
op elk gebied
inkoop — verkoop

een koopje   een vondst

RESTAURANT IJSSALON - SNACK

Leopold Vanderkelenstraat 33
3000 Leuven — tel. 016/2205 24

OPEN ALLE DAGEN VANAF 10 uur.
ZONDAG VANAF 12 uur.

- 60 verschillende ijsscoupes
- pannenkoeken en wafels
- de ganse dag grote keuze uit snacks en warme schotels
- steaks en vis
- dagschotel

VAARTSTRAAT 10
3000 LEUVEN
016/22.97.68.
telex 63116

SANO TOURS

BELGIUM

A1781

AGENT VOOR ALLE TOUROPERATORS

een succesvolle vakantie wereldwijd
in winter en zomer

specialiteit: Roemenie

AANTREKKELIJKE GROEPSVOORWAARDEN

— samming A112

FOTO CUYPERS
Vital Decosterstraat 12
tel. 016/22.29.31

uw pasfoto
in seconden klaar

SONNET®

En is 't de fakbar niet, wat is 't dan dan
En is 't de fakbar ook, wat mag de fakbar
Is zij zoet ende goed, hoe valt zij het
Is zij kwaad, hoe is dan zo zute heur g
5 Brande ik met mijnen dank, hoe ben ik da
Is 't tegen mijnen dank, zal 't zuchten r
O vreugd van pijnen vol, pijn vol vreug
O droefheid vol jolijts! O blijshapen ve
Levende dood, hoe moogt gij te
10 Dus vele over mij? N
Mij klagende t'onrec
Fakbar goed ende kwaad
Geluk en ongeluk, zuu
Ik zuke vrijgheid, en o

FAKBAR L&W
BLUDE INKOMSTSTR. 11
OPEN: 14-16 u / 20-02 u

Naar Petrarcha via De Baif, na Van der Noot.

STRIPS (vervolg)

EDIKA Absurdomanies ***

Mag er nog gelachen worden in deze trieste tijden van crisis en apathie. Zo ja, dan is *Edika* een absolute aanrader. Onweerstaanbaar barst je in het lachen uit, iets wat je zeker niet overkomt bij de doordeweekse zogenaamde humoristische strips (Robin Hoed, Billie en Billie...) die hoogstens een halfgemeende glimlach waard zijn. Humor is een zeer moeilijk genre. Ook al is niet alles wat van *Edika* komt op topniveau, leuk is het meestal wel. *Edika* heeft het vaak over het konflikt tussen taboes, normen aan de ene kant en menselijke nieuwsgierigheid en verlangens; tussen het Uber-Ich en het Es zo Freud zeggen. Lieve hemel, ook pastoor en andere halfheiligen ontkomen daar niet aan. Vooral de brutale en spontane houding van kinderen tegenover hun terughoudende ouders geeft aanleiding tot één van die grappige situaties, die *Edika* compleet weet uit te buiten, tot in het absurde toe.

HUGO PRATT ** Corto Maltese: Fabel van Venetië

Volgens de lezers van het Nederlandse *Stripjdschrift* is *Fabel van Venetië* de zesde beste strip van 1984. Als je weet dat een ondermaats Tardi met de *Kakkerlakkenkiller* op nummer twee figureerde in diezelfde top twintig, dan kan men zich toch ernstige vragen beginnen stellen omtrent de onbevooroordeeldheid van die 'stripiehebbers'. Halligonen als Tardi, Pratt... kunnen niks verkeerd doen voor hen. Voor mij wel want ik vind noch de *Kakkerlakkenkiller*, noch *Fabel van Venetië* echt grote albums. Geef mij maar *Beowulf* van Duveaux, doch die vond je in geen enkele top terug, behalve die van... jawel Veto. En dan nog op nummer één.

Genoeg egotripperij, het wordt één of iets serieus over dit album van Pratt te zeggen. *Corto*

Maltese, de onderkoelde zeeman is in dit avontuur op zoek naar een geheimzinnige smaragd. Vrijmetselarij, het opkomend fascisme in Italië... Dat allemaal doorkruist *Corto's* wazige speurtocht. Zoals vaak bij Pratt zijn ook hier de spanningen tussen de personages het eigenlijke onderwerp. De ironische dialogen en de talrijke understatementen zijn dan ook niet zo alledaags in het stripwereldje, daar is Pratt dus een kei in.

Dit beeldverhaal werd in een uiterst luxe uitvoering gestoken: naast de strip zelf omvat deze band ook enkele geschreven teksten. In eerste instantie zijn er de mijmeringen van Pratt himself over zijn geboortestad Venetië, een andere tekst schenkt aandacht aan de Vrijmetselaarsloge. Dit wordt natuurlijk overvloedig geïllustreerd met prachtige kleurenfoto's, tekeningen en plattengronden. Het geheel preenteert dus mooi, maar als wij ons concentreren op de strip zelf dan is het toch niet al goud wat blinkt.

MARTIN en PLEYERS Tristan: De kathedraal **

Jacques Martin, schepper van de bekende historische reeks *Alex*, heeft het laatste decennium een schare van tekenaars om zich vergaard, die hij zijn strenge classicistische regels bijbracht. Vlotte dialogen waren zelden aan Martin besteed, meer dan eens bulkten zijn strips onder een bombastisch taalje, maar hij schreef goed gedocumenteerde en gestructureerde verhalen. Het tema van de macht is een rode draad in zijn werk. In tegenstelling tot een Jacobs, die wil tonen dat hij de waarheid in pacht heeft en weet wat goed en kwaad is stelt een Martin zich echter v. l. meer vragen. Het is niet allemaal zo duidelijk, rechtlijnig als bij Jacobs. Martin had ook niet het artistiek talent van Cuvelier, Martin had problemen om echte levende wezens te tekenen, zijn personages lijken veelal op versteende monumenten met 'n beperkt repertorium van houdingen en gebaren. Vaak worden

de personages ook gedomineerd door het grootse decor. Ook zijn poulain *Pleyers* bezit datzelfde tikje: zijn architectonische ontplooiingen zijn fenomenaal maar soms heeft hij last met de menselijke anatomie (tenminste als we zeer streng zijn want heel wat tekenaars halen op dat vlak het nivo van een Pleyers niet).

In *De kathedraal* heeft scenarist Martin het over een typische machtsstrijd uit de vijftiende eeuw en tussendoor vertelt hij nog een *Romeo en Julia*-story. De lezer krijgt een redelijk realistisch beeld van dat bewuste tijdperk opgediend, want zoals altijd bij Martin ligt er heel wat documentatie aan de basis van zijn verhalen.

F. CRAENHALS De Koene ridder: Valstrik in Kiev *

Als jong broekje was *De koene ridder* één van mijn favoriete reeksen. Het onbesuisd, driftig karakter van Gilbert van Walburghe en ettelijke gevaarlijke confrontaties van het lemmet der zwaarden brachten mij zo in vervoering dat ik wel dagen achterteen de avonturen van de ridder naspeelde en er nog een hoop dingen bij verzon. Wie kan nu nog volhouden dat strips niet edukatief zijn? Enfin, als ik nu, tweëntwintig zijnde het nieuwe album *Valstrik in Kiev* inkijk dan rest er maar weinig dat voor enige ekstase zou kunnen zorgen. Tot mijn verbazing is Gilbert nog altijd niet getrouwd met Gwendoline, de de dochter van koning Arthus. Niet-tegenstaande deze kroondrager erg veel te danken heeft aan Gilberts inzet en wel merkt dat het grote vuur tussen die twee laat, wil hij haar toch niet uithuwelijken aan een 'schildknaapje' Gilbert. "Zij heeft haar plichten, of ze wil of niet. Ze moet de vrouw worden van een koning of een prins. Niet van een onbetekende schildknaap... al is hij dan moedig. Jij past niet in mijn plannen" zegt Arthus tot Gilbert in één van de meest geslaagde psychedelische scènes uit de commerciële strip. (zie *Het geheim van Koning Arthus*) Nu, bijna tien albums verder is het zover:

Arthus heeft de hand van zijn enige dochter aan een Russische vorst beloofd. Onze held zit dus aan het eind van het album *Valstrik in Kiev* diep in de put. Doch één ander lief meisje is in dit avontuur opgedoken en op de laatste pagina geeft ze aanstalten tot enige avances maar weerhoudt zich tenslotte en laat Gilbert alleen met zijn problemen. Wie weet kan zij als surrogaat dienen voor Gwendoline in een volgend verhaal. Misschien kan Craenhals de zieleroezelen van zijn held dan wat minder romantisch en meer geloofwaardig op papier zetten. Laten we het beste hopen, want de serie is na het bescheiden hoogtepunt met *De ruiters van de Apocalyps* onrustwekkend gaan tanen. Craenhals is immers in konditie als hij hallucinante scènes tekent.

CORBEN en STRNAD Wereld der mutanten **

Richard Corben is samen met *Crumb* één van de meest originele en ophelmakende tekenaars uit de Amerikaanse underground-comix van de late jaren zestig en begin jaren zeventig. Traditionele uitgevers zoals *Warren* ontdekten al gauw dit talent, doch het werken voor het meer officiële stripmilieu viel niet altijd gemakkelijk. Af en toe wou men al eens censureren. Corben had nu éénmaal een voorkeur voor weelderige rondborstige vrouwen. Ook de mannelijke personages lijken eerder op opgeblazen hormonenverters (soms ook body-builders genoemd) dan de eksemplaren die we op straat tegenkomen. Volgens Corben wil iedereen in zijn fantasie er zo uit zien. Hij werkt naar levensgrote modellen maar ook naar kleifiguren om zoveel mogelijk natuurgetrouwe bewegingen en houdingen te kunnen weergeven. Maar als er één ding is waarvoor hij beroemd is geworden, dan is het wel zijn weergalozes kleurtechniek en zijn haast filmische montages (prentjes die in slow motion-effectaan je oog voorbij trekken).

De wereld der mutanten puilt trouwens uit van deze typische Corben-elementen. Jan Strnad stond in voor het scenario. Hij toont ons de wereld na de bom. Alles is verwoest — wat daecht je? — en hetgeen nog vrij rondloopt of kruip op de aardkorst is lelijk gemuteerd en in een voortdurende strijd om voedsel gewikkeld. De held bezit een gespierd lichaam van een atleet maar zijn verstandelijke vermogens zijn niet verder ontwikkeld dan die van een zesjarige joch. Het laat dus al vermoeden dat hij, geplaatst in zo'n survival of the fittest, herhaaldelijk domweg in de val zal lopen. Bovendien gaat dit dan nog gepaard met onmededogenloos fysiek geweld. Hoe hij het er van albrengt moet je zelf maar lezen...

Lefèvre Pascal

Beatrijs, Marieken, Floris ende Blancefloer

Waar zijn jullie gebleven?

Als wij het woord middeleeuwen op de tong nemen denken de meesten onmiddellijk aan koene ridders, die elkaar te lijf gaan met het blanke zwaard om de hand van één of andere ongeschonden jonkvrouw. Als onze leeraar Nederlands het over de literatuur uit die periode had, dan prikkelden die saai opsommingen van titels en vermeende auteurs eerder onze gaapspieren dan onze herenkwabben. Maar dat is nu echt verleden tijd, want het nieuwe boekje *"Het literaire leven in de middeleeuwen"* brengt soelaas in die duistere tijden.

Dit boekje van *Pleij* besteedt aandacht aan hetgeen destijds relevant was, dus voor de mensen van toen. We bedacht die teksten, hoe werden ze opgesteld voor wie waren ze bedoeld? Bij het zoeken naar antwoorden op die vragen doorkruist de auteur een viertal eeuwen, van de adellijke hoeven via de kloosters naar de laatmiddeleeuwse sta.

Veel van die literatuur komt ons nu flauw of kinderachtig over, bijvoorbeeld waarom gaf Maria een tjdlang haar hemels bestaan op om de plaats in te nemen van de weggelopen non, *Beatrijs*, die als hoer haar dagelijks brood verdiende. Maar het is kortzichtig, zo stelt *Pleij* om dingen vreemd, gek of saai te vinden die niet lijken op wat je in je eigen omgeving gewend bent. Dit boekje wil daar dus aan verhelpen.

De middeleeuwse literatuur confronteert ons immers met andere manieren van schrijven (verhalen op rijm) en andere ideeën (standenmaatschappij als gegeven door God). Bovendien is er nog de ekstra drempel van een andere taal, die in het minst slechte geval een beetje op het huidige Nederlands lijkt.

De duivel

Het valt ons moeilijk voor te stellen dat er in tijden geweest zijn waarin het opschrijven van alles en nog wat allerminst normaal was. De literaire cultuur bestond in de middeleeuwen voor een groot deel uit mondelinge voorstellingen of voorleessituaties. Daarvan is allemaal maar bitter weinig bewaard gebleven.

Pas in de twaalfde eeuw tekent zich een eerste samenhangende beweging af om literaire teksten in de volkstaal (*Diers*) op te schrijven. Er is sprake van een verbreding en verwereldlijking van kennis en cultuur, het Latijn was daartoe niet meer toereikend. Dat dit allemaal niet zonder problemen verliep laat zich al vermoeden. Getuige volgens anekdote: in de beginfase van drukunst zwierven sommige drukkers rond met hun materiaal en gaven net als goochelaars voorstellingen in Parijs kwamen zo iemand nu. Zijn knechten bijna op de brandstapel, omdat hij een gegeven tekst na enige uren in een gehele oplage onder de verbaasde toeschouwers wist te verspreiden. Dat kon toch niet, daar moest vast de duivel achter zitten!

De duivel was trouwens vijand nummer één van de middeleeuwen. Hij lag steeds op loer om je in verleiding te brengen. Die angst probeerde de

middeleeuwer te verdringen door hem als een radeloos monster, dat kosmische winden laat (zie illustratie) uit te beelden. Het was — en is wellicht nog altijd — heel bevrijdend om je angst weg te lachen.

Humor

Dat literatuur niet in het luchtledige ontstaat en evenmin zelden vrijblijvend is blijkt ook uit de satirische teksten die de 'feministen van toen' hielden. Er was toe te schrijven aan de toenemende angst voor de macht van de vrouw. De vrouw vervulde op het platte land een centrale rol als nieuwscentrum en als hulp bij geboorte, dood, ziekte enzovoort. In de steden daarentegen wou men de vrouw terug aan de haard. De vrouwen die zich daarentegen verzetten, werden in die satirische teksten aangevallen. Ook de heksenwaan was hier niet vreemd aan. Ieder moest zijn plaats kennen in de maatschappij. In een aantal teksten moeten ook de mannen, die hun vrouwen niet onder de duim kunnen houden het ondergaan. Pantoffelhelden waren een verfoeilijk ras.

Maar er staat nog veel meer in dit voortreffelijke boekje van *Pleij* dat je eigenlijk zo uitleest omdat het nog geen honderd bladzijden beslaat en vlot is geschreven. Achteraan in dit werkje vind je nog een literatuuropgave en een chronologische tabel, die de voornaamste middeleeuwse auteurs en hun teksten naast de historische gebeurtenissen plaatst.

Pascal Lefèvre

H. PLEIJ, *Het literaire leven in de middeleeuwen*. Martinus Nijhoff, Leiden, 1984.

Over die quaetten

Waarachtige histoerien. Als vā Jeroboan Achab Joram ioden. Capin Peto Splar? hepde nu das thariot Machamet Julian? apsto ra herstenen. die alle een onsalich epnde hadden

Windes latende duivels, op titelpagina van boek over boosaardige mannen uit het verleden. (foto Veto)

DE APPEL

CAFEBRANCHE VOOR ALLE BABELS

eerstekanners,
sommigen slapen en sommigen klagen, velen jubelen en enkele dubbelen. allen appelen.

ravenstraat 11, leuven.

café l'Oscar

snacks, likeuren, diverse bieren en ambiance
oude markt 33 3000 leuven 016/23 77 68

MYKENE

alle dagen dagmenu's aan studentikoze prijzen.
restaurant-taverne
muntstraat 44, 3000 leuven
tel. 016/23 75 23

Posters Gadgets

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53

Leuven

 selons Georges

GRATIS

soep, brood, groenten,
frietten of aardappelen
salad bar en water
bij uw

SPAGHETTI: 99fr.
DAGSCHOTELS: 170-192fr.
BIEFSTUK: 223fr.

Sell-Service Restaurant Georges
Hogeschoolplein 15, Leuven
Alle wekdagen van 12 tot 13.30 u
Zondag van 12 tot 13.30 u.
Zaterdag gesloten.

CAFE COLFFILOS
OUDE MARKT 20
3000 LEUVEN
016/20 06 22

fame

Café
Oude Markt 42 Leuven

VOOR DAG - EN
NACHTVLINDERS

Second-hand Shop

rawette

parijsstraat 53-55
leuven
open van 12 tot 18u.

2^e

handswinkel

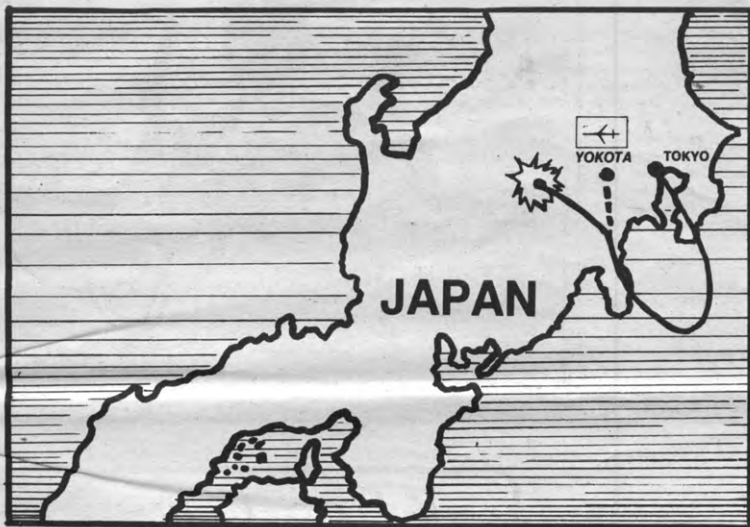
aankoop & verkoop
van amper gedragen
kledij, alsook nieuwe
eindreekskleding

prikkeldraad

Grootste mislukte kamikaze-vlucht sinds WO 2

Om de Amerikanen voor het radio-actief kadootje van '45 te bedanken, werd een nooit eerder geziene kamikaze-vlucht georganiseerd: een met Japanners volgestouwde Boeing 747 op de Amerikaanse luchtmachtbasis van Yokota (zie kaart) laten neerduiken. Zo gezegd, zo gedaan. Alles verliep volgens plan tot op het ogenblik dat het uitgekozen doelwit aan de horizon zichtbaar werd. Op datzelfde moment brak toch wel een stuk van de staart af en geraakte de Boeing uit zijn koers en stortte naast zijn doelwit, de Amerikaanse basis neer.

Er zijn nog meer feiten die onze ontdekking konfirmeren. Bijvoorbeeld het laattijdig op gang komen van de reddingsoperatie werd in Japan toegeschreven aan het zogezegde onherbergzame gebied, waar de Boeing was neergeploft. Niets is minder waar. De Japanners wachtten gewoon totdat de meeste inzittenden gestorven waren, omdat er niets oneervollers is dan een kamikaze die het er levend van afbrengt!

ALTERNATIEVE WC

Omdat de WC's de laatste jaren herhaaldelijk verstopt waren in de gebouwen van Sociale Wetenschappen aan de Van Evenstraat, is men aldaar tot een radicale maar efficiënte oplossing van het probleem overgegaan. Op de foto kunt u de lange afvoerpijp aanschouwen. De WC-bril zit helemaal bovenaan maar is wel niet zichtbaar op de foto. De academici moeten dus uit het raam klimmen om hun behoeften te doen. De combinatie van deze gymnastiek en het volbrengen van een primaire levensbehoefte, valt bij de meesten nogal in de smaak. Alleen vreest men wat voor gevaarlijke ijzel in de winter. Het is geen pretje om naar beneden te duiken. Doch ook hierop is men voorzien want onderaan staat een kollektor die al die geleerde ekskreties in ontvangst neemt. Wie dus uitglijdt, valt eigenlijk op een stukje van zichzelf.

Als dat geen 'ideaaltype' van een WC is dan weten wij van Prikkeldraad het ook niet meer...

PRIKKELDRAAD?

De rubriek van de toekomst! Inderdaad, Prikkeldraad is je favoriete lektuur in je atoomschuikelder!

Prikkeldraad: een prikkelende rubriek in je eigenste vertrouwde studentenblad.

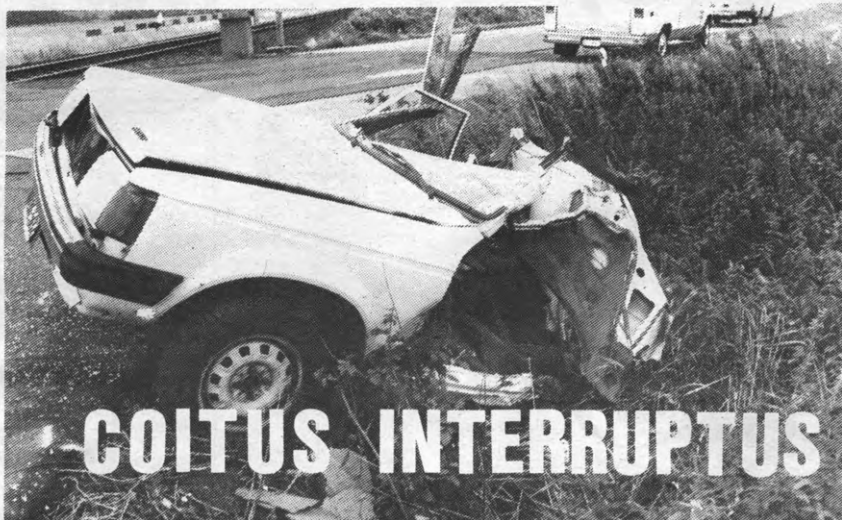
Prikkeldraad is er bij gebrek aan echte satire in de Vlaamse pers, maar is er ook om verdere verspreiding van dekadentie in te dammen.

Ook jij kunt binnen de beschermende prikkeldraad geraken, door ons snedige kollages, kartoens, strips, foto's, ideeën, liefdes- of bombrieven toe te sturen op het bekende adres, onder de glorievolle vermelding "Prikkeldraad". See you in heaven!

DE NIEUWE AFFICHE VAN VIA SECURA

Via Secura is tevreden over haar onlangs gelanceerde slogan "Snel rijden is net zo dom als snel vrijen". Het is een waar succes want de affiche trekt de aandacht van 85% van de automobilisten. De meerderheid ervan kan gewoonweg zijn ogen er niet van afhouden... met alle gevolgen vandien: het één aksident na het andere.

Bij Via Secura plant men echter al een nieuwe soortgelijke affiches. Prikkeldraad heeft voor jullie natuurlijk de première:

Uw beste bankservice begint met een BAC-bankrekening.

BAC

Uw beste bankservice.

de studentenkapper

ook een student mag eens verwend worden. zonder afspraak, een kapsalon voor jeugd en studenten, waar zij hun eigen persoonlijkheid terugvinden. geen zorgen meer over gesplitst, droog, schilfers, haaruitval of vet haar, als zij kunnen gebruik maken van **redken**, het beste haar- en huidverzorgingsprodukt die dit onmiddellijk hersteld.

**BRUSHING-KNIPPEN-PERMANENT
BALAYAGES aan STUDENTENPRIJZEN**

j. lipsiusstraat 15 leuven

(zijstraat bondgenotenlaan aan standbeeld j. lipsius)

denvallee

OUDE MARKT 41 LEUVEN 016/20 07 37

Als het om boeken gaat ...

Waar je ook gaat studeren, welke studierichting je ook kiest, zonder kursussen en studieboeken sta je nergens. Bij Standaard Boekhandel kan je steeds terecht met je boekenwensen.

De leerboeken die je nodig hebt. Een uitgebreide keuze aan wetenschappelijke en populairwetenschappelijke boeken.

Pockets, woordenboeken, naslagwerken.

Een besteldienst voor om het even

welk boek uit binnen- en buitenland.

Bibliografieën en andere informatie-

bronnen.

Dus: als het om boeken ...

Standaard Boekhandel

NAAMSESTRAAT 57
LEUVEN 016/23 98 21

Test uw slaagkansen

test verder op p. 23

In samenwerking met het Instituut voor Psychologische Begeleiding van Eerstejaars ontwikkelde Veto een test voor eerstejaars. Op basis van deze test is het mogelijk na te gaan of je goede slaagkansen hebt. Voor de puntenoptelling moet je wel op een andere pagina zijn. Wij wensen er wel op te wijzen dat deze test slechts een benaderende indicatie geeft: het is bijvoorbeeld zeer moeilijk rekening te houden met specifieke fakulteit-gerichte vaardigheden. De redactie en het instituut kunnen dan ook niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele mislukkingen die wij niet ingekalkuleerd hadden.

Ermeer rekening houdend dat de kersvers aangekomen doorgaans zijn opgeleid volgens nieuwe studiemethoden, opteiden wij voor de meest gebruikte ondervragingsvorm in dit Vernieuwd, Bediscussieerbaar, Bediscussieerd Onderwijs: de multiplere spojoef, in eenvoudig Nederlands, de meerkeuzevraag. Voor diegenen die niet zo vertrouwd zijn met deze vraagvorm duiden wij nogmaals aan dat bij elke vraag meerdere antwoorden worden gesuggereerd. De kern van het probleem situeert zich in het vinden van het juiste der mogelijkheden. Wij kunnen deze alinea echter weer niet afsluiten zonder de nodige randbemerkingen. Daar op de universiteit zelden of nooit van deze methode gebruik wordt gemaakt, hypotekeert dit uiteraard ook de betrouwbaarheid van de resultaten. De echte wetenschappers onder de lezers zullen zich dan ook afvragen waarom dan niet dadelijk geopteerd werd voor de eenkeuze-antwoordvorm. Wij wensen echter te stellen dat dit stellig een aantal basisdemocratische ongelijkheden zou ingevoerd hebben. Niet iedereen zou immers dadelijk met de nieuwe vorm vertrouwd gemaakt kunnen worden. De één leert met andere woorden sneller dan de ander. Daar het echter vooral om het resultaat op het einde van het jaar gaat, zodat iedereen in de realiteit nog alle tijd van de wereld heeft om zich vertrouwd te maken met de nieuwe vraagstijl en de ellenlange zinsbouw die hieraan eigen is, hebben wij verkozen op dit ogenblik de lat gelijk te houden. Iedereen gelijk voor de wet en de multiple show. Gelieve echter de nieuwe vraagvorm ook in te studeren.

Vraag 1: wat is AA?
a. grootste onderscheiding
b. Nederlands televisieprogramma
c. vereniging van anonieme alcoholisten

Vraag 2: absentie is een synoniem voor:
a. aflijvigheid
b. afvalligheid
c. aflaat

Vraag 3: Acco heet
a. de winkel waar ik voor mijn studiemateriaal terecht kan
b. het filiaal van Aldi
c. afkorting van professor Van Accolayen (economie)

Vraag 4: het akademisch kwartier is:
a. de koffiepauze van de profren
b. niet a.
c. de vijftien minuten verplichte rust tussen de lessen

Vraag 5: de Alma is
a. de universiteit
b. het bekendste fritkot van Leuven
c. de maker en leverancier van goedkope en meestal eetbare maaltijden

Vraag 6: de Algemene Studenten Raad is:
a. de Raad van de Algemene Studenten
b. de Algemene Raad van Studenten
c. de Algemene Raad die gegeven wordt aan studenten

Vraag 7: A.V. staat voor:
a. Aandacht Verplicht
b. Algemene Vergadering
c. Auditorium Vesalius

Vraag 8: Bamba doet mij, denken aan:
a. liefde
b. zweet
c. sterretjes, genot, klaarkomen

Vraag 9: een betoging is
a. een uitzetting
b. een uitenslaan
c. een uiteengroepbestaande wandeling

De nieuwe kollekties leeglopers of de nieuwe filosofen? (foto Veto)

Vraag 10: wat zou een universiteit zijn zonder bisser?
a. leeg
b. zonder wilde verhalen
c. zonder trisser

Vraag 11: studeren heet in het studententaal:
a. brokken maken
b. blokken maken
c. blokken gaan

Vraag 12: BTK?????
a. de ministers
b. de Bond van Technisch Kaderpersoneel
c. mogelijkswijs wij

Vraag 13: briefschrijffavond heet de
a. de avond van de week dat men naar moeder schrijft
b. de avond van de week dat men naar het lief schrijft
c. de avond van de week van Amnesty International
d. de avond dat men geen gewoon kladpapier meer had

Vraag 14: bossen is
a. het meervoud van de traditionele haardracht
b. de prof uitschelden
c. de vleselijke geneugten des levens verkiezen boven de les

Vraag 15: "chip".
a. zei onze vogel
b. schijffe aardappel
c. zei Gaston Geens

Vraag 15 bis (enkel voor ingenieurs, zij slaan vraag 15 over): "tsip".
a. zei onze vogel
b. schijffe aardappel
c. zei Karel Poma

Vraag 16: deeltijdse arbeid betekent
a. je vrienden aantekeningen laten maken
b. je vrienden laten slapen
c. je vrienden je rekenmasjintje uitleggen

Vraag 17: het dekenaat
a. is een sch. jffout (dekenaat)
b. eenheid van energetische implosies
c. het buitenverblijf van het fakulteitshoofd

Vraag 18: De Sjarel
a. komt wekelijks in Veto
b. komt wekelijks in de Alma
c. komt dagelijks in de Alma

Vraag 19: de doop komt voor
a. de biecht
b. het berouw
c. het diploma

Vraag 20: ekstremisme bestaat aan de unief uit
a. 5 trippel aas en 3 effen
b. links en rechts
c. beiden

Vraag 21: een eredoktor is
a. een doktor die afstudeerde met grootste onderscheiding
b. iemand die doktor benoemd wordt omdat hij zijn diploma niet haalde
c. doktor Wijnen

Vraag 22: de Faculty Club is
a. het totaal der fakulteiten

Vraag 34: de kodeks maakt het mogelijk
a. te weten welke boeken vieze praatjes verkopen
b. de wetten te kennen
c. vieze liedjes te zingen

Vraag 35: kot is synoniem voor
a. gat
b. kippengeluid
c. noch a, noch b

Vraag 36: het Kremlin
a. staat in Moskou
b. staat in Washington
c. staat in de Blijde Inkomststraat

Vraag 37: U weet het niet, maar krimmeel is
a. radikaal
b. vrij te verenigen
c. het studiegebied van Vander Gucht

Vraag 38: een kring is
a. een ronde
b. een groep studenten
c. een cirkel

Vraag 39: kringblad
a. je kan het niet gekker bedenken
b. je kan het niet participatiever bedenken
c. blad omtrent cirkelredeneringen

Vraag 40: kringloop
a. 24-uren
b. levensloop
c. naar keuze

Vraag 41: KRUL staat voor
a. Kandidaat Rektoren van de Universiteit van Leuven
b. Kleine Reünie van Uittreders Leuven
c. Overkoepeling die elk jaar van naam verandert

Vraag 42: de Maria-Theresiastraat is beroemd om
a. zijn uitstralamen
b. zijn straatverlichting
c. zijn doorgaand verkeer

Vraag 43: welk is de voorkeurspelling van Marxist?
a. Marxist
b. Marksist
c. Maoist

Vraag 44: Medisch Centrum doet je denken aan
a. het middelbaar
b. het lager
c. de Bogaardenstraat

Hoe gevaarlijk sommige make-up kan zijn. Dit is zo'n geval van LIP-STICK FOREVER (foto Veto)

Vraag 45: mei '68 begon in
a. Parijs
b. Leuven
c. het rektorat

Vraag 46: het monitoraat
a. helpt je studeren
b. helpt je vrijen
c. helpt je psychische problemen oplossen

Vraag 47: numerus clausus komt uit
a. het Latijn
b. het Grieks
c. het Swahili

Vraag 48: een onderscheiding krijg je
a. door veel te drinken
b. door veel punten te halen
c. door veel pinten te halen

Vraag 49: onderwijs is
a. een lagere vorm van intelligentie
b. niets van dit alles
c. indoktrinatie

Vraag 50: waarom het de Oude Markt Oude Markt
a. omdat je er oud wordt zonder het te merken
b. wegens de Nieuwe Markt
c. gewoon zo

Vraag 51: het meervoud van pamflet is
a. pamflets
b. pamfletten
c. aktie

Vraag 52: peda staat voor
a. pedagogisch
b. pedant
c. beider tehuis

Vraag 53: politie is in Leuven
a. je vriend
b. de vriend van je fiets
c. de vriend van de tegenbetoging

Vraag 54: een por is
a. een duw
a. een afkorting voor porei
c. een student der vrouwelijke kunne

Vraag 55: proefexamsen zijn er
a. voor de kandidaat-fijnproevers
b. voor de eerstejaars
c. voor Janneke en Mieke

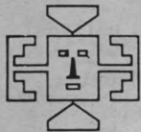
Vraag 56: preses
a. schipper naast God
b. schipper naast Mathilde
c. a, b, en voorzitter van de kring

Vraag 57: de prof houdt zich bezig met
a. tennis
b. voetbal
c. basket

Vraag 58: een promotie maak je
a. op het einde van een voetbalseizoen
b. op het einde van elk jaar, als je tenminste niet zakt
c. op het einde van je studies

Vraag 59: de Raad voor Studentenvoorzieningen
a. houdt zich bezig met de hele sociale sektor van de KUL
b. met de bedden en pisputten van de KUL
c. de cursussen aan de KUL

ARTE

INCA

KUNSTAMBACHTEN
uit LATIJNS-AMERIKA

ceramiek
wandtapijtjes
originale geschenken

Tiensestraat 178
3000 Leuven
016/23.53.28

10% korting op vertoon van
studentenkaart
Deze korting geld niet voor
de alpacabreiwol

Lakenweversstraat 1 Leuven
(tussen Hogeschoolplein en Naamsestraat)

Restaurant

T-BONE TIENSESTRAAT 121
LEUVEN
016/22 22 48

bekend om zijn
FORSE STEAKS
fijne visschotels, eigenbereide sausjes

SPECIALITEITEN
reuze T-Bone steak 500gram
mixed grill
gegratineerde visschotel
groepsmenu's aan interessante voorwaarden.

Mechelsestraat 29 Leuven 016/23 55 67

SQUASH CENTER «DE VAART»

reeds bekend om zijn:

- * 6 prima squash-courts
  - * aerobic-lessen
  - * zonnebank (24 lampen)
  - * speciale voorwaarden voor kul-sportkaart-houders
  - * toffe sfeer
  - * 50fr. 1/2 uur/terrein voor leden. voor 18u.
- nu verder uitgebreid met:
- * sauna (tot 8 personen)
  - * restaurant
  - * klassiek ballet
  - * ruimte voor recepties, feestjes, BBQ e.d.
  - * mannequin-opleiding (Vatna's Podium)

**KOL. BEGAULTLAAN 15/2 3010 WILSELE-LEUVEN NAAST
MANHATTAN VOOR INLICHTINGEN BEL 016/23 57 68**

BLOKKER

UW HUISHOUDSPECIAALZAAK

Studentvriendelijke prijzen

1 adres: Bondgenotenlaan 58B
3000 Leuven.

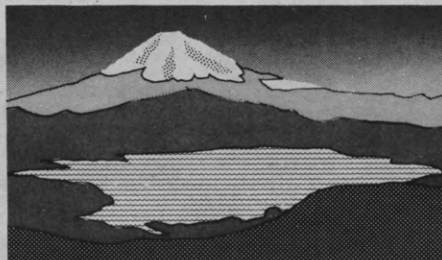
tV Verbinnen hi-fi video

leuven bondgenotenlaan 119
016/22 22 79
diest botermarkt
013/33 63 71
lubbeek gellenberg 102
016/63 46 42

SONY
WALKMAN

WM-F55

JAPANS RESTAURANT
FUJI

Oude Markt 25 Leuven 016/22 09 50
open van 12u. -15u.
en van 17.30u.-04u.

KLAPSTUK '85

DANS en z.

Twee jaar geleden werd *Klapstuk* tot een internationaal dansgebeuren uitgebouwd. Het ogenblik leek bijzonder gunstig, en de respons van publiek en kritiek bleef niet uit. *Klapstuk 83*, met voorstellingen van onder andere *Merce Cunningham* en *Rosas*, werd een voltreffer.

Het internationale dansgebeuren heeft intussen zijn weg gevonden in België, vooral via 'tStuc en het Kaaitheaterfestival in Brussel. Oktober 1985 brengt een nieuwe uitgave van *Klapstuk* met als grote blikvangers niemand minder dan *Lucinda Childs* en *Jan Fabre*. Maar dit festival is veel meer dan enkele namen: het is een niet te missen gebeuren. Zeg niet zomaar dat het niets voor u is.

Wat heeft *Klapstuk 85* te bieden? Er zijn twaalf dansproducties, een doorlopende tentoonstelling, enkele lezingen, een gesprekkencyclus geleid door Steve Paxton en een uitgebreid nachtprogramma.

Zoals verwacht brengt Jan Fabre ook hier in Leuven *De macht der theaterlijke dwaasheden*, een productie die in première ging op de biennale in Venetië in 1984 en die van daaruit de Europese centra west te veroveren. Fabre verwerkte in deze voorstelling een enorme culturele bagage. Dat komt onmiddellijk tot uitdrukking in citaten en toespelingen, maar *De macht der theaterlijke dwaasheden* is geen oppervlakkig intellectueel spel over theater en dans en over theater maken. Kwa tematiek is deze productie veel rijker dan dat en zeker niet te reduceren tot een collage van al dan niet bekende momenten uit de kunstgeschiedenis. Daarvan moet je je maar gaan overtuigen. Niet te missen, deze Fabre. (De organisatoren zullen dit keer wel geen 'speciale' toestaan, zoals destijds met de beruchte 'recensievoorstelling' van *Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was.*)

Einstein

Uit de Verenigde Staten komt de *Lucinda Childs Dance Company* met twee programma's. *Lucinda Childs* is sinds haar optreden in de magistrale opera van Rober Wilson en Philip Glass *Einstein on the Beach* niet meer weg te denken uit de recente dansgeschiedenis. Zowel met Wilson als met Glass heeft ze ook daarna nog samengewerkt, en het eerste programma dat ze met haar gezelschap in Leuven brengt omvat drie choreografieën op muziek van Glass: *Dance n° 1*, *Mad Rush* en *Field Dance n° 1* (dat laatste uit *Einstein on the Beach*). Glass — Childs: een veelbetekenend duo. Historisch misschien niet zo betekenisvol als de tandem Cunningham — Cage twee jaar geleden, maar gezien de plaats die de competitieve muziek in de recente muziekgeschiedenis inneemt en gezien de vernieuwende rol die *Einstein on the Beach* daarin gespeeld heeft kan men hier niet

naast kijken. De Glass van *Einstein* is trouwens heel wat boeiender dan die van *Koyaanisqatsi* en *Lucinda Childs* zal hier ongetwijfeld schitteren.

Het tweede programma dat Childs in Leuven brengt bestaat uit twee delen: *Outline*, een solo van Childs, en *Available Light* (1983) waarvan gezegd wordt dat het haar meesterwerk is. De muziek is van John Adams en het decor van Frank Gehry ontwerper van ruïne-achtige gebouwen en één van de toonaangevende architecten in de Verenigde Staten, al is dat laatste niet meteen een complement.

Zimbra

Naast Childs en Fabre krijgen we ook *Karole Armitage* met een ophelmandig programma. Haar *Double Duo* is een koproduktie *Klapstuk-Avignon* en werd in Avignon door de enen hoog geprezen en door de anderen minder gewaardeerd. *De Groupe Emile Dubois* onder leiding van *Jean-Claude Gallota* brengt twee voorstellingen waarin abstracte bewegingen de boventoon voeren en waarmee Gallota zich inschrijft in de 20^e eeuwse zoektocht naar een zuiver kunstuitdrukking die niet terugvalt op eenvoudige narratieve technieken. Het is niet omdat recente ontwikkelingen in andere kunstvormen (de figuratieve schilderkunst bijvoorbeeld van Bacon en Kiefer tot de neo-expressionistische mode) zich willen losmaken van deze problematiek en andere terreinen willen ontginnen, dat Gallota's werk daarom minder aktueel wordt. Even citeren uit het programmablad: "Ik herneem een uitspraak van Renoir die me geraakt had en die in mij bleef nazinderen. Hij zei dat alle grote kunst abstract moest worden. D.w.z. pure emotie, pure akt, poëtische akt..."

Nog uit Frankrijk: *Mark Tompkins* met *Trahisons — Men*, gedeeltelijk gebaseerd op de foto's van Edouard Muybridge, een 19^e eeuwse fotograaf die momenteel een echte revival kent. Verder zijn er nog *Laurie Booth* en *Harry de Wit*, een choreograaf en een muzikant die gaan samenwerken en daarbij elkaars (institutionele) plaats betwisten, *Group/O* met *Orange Man*, *Marc Vanrunxt* met *Hyena*, bekend van het Kaaitheater, *Muteki Sha* met *Niwa* en *Onafhankelijk Toneel* met *Absolute kunst*.

Beeld of geen beeld

Gedurende het hele festival zal in het gebouw aan de Naamsstraat 96 een tentoonstelling te zien zijn onder de kryptische titel *DOCH DOCH*. *Och Och* dus, maar wat er te zien zal zijn is niet van de poes. De tentoonstelling gaat over het thema 'beelden' en toont onder andere werk van twee gevestigde waarden uit de hedendaagse beeldende kunst: beeldhouwer (wat heet...) *Bruce Nauman* en architect *Aldo Rossi*. Nauman maakt dingen die men inderdaad beelden kan noemen maar die vooral toch als gedachte bestaan. Het

beeld is "toetssteen voor de waarde van een gedachtengang". Nauman wordt daarmee zowel tot de *arte povera* als tot de *conceptual art* gerekend; twee dominante en onuitwisbare stromingen uit inmiddels weer vervlogen tijd.

Van Aldo Rossi zal de film *'Ornamento e delitto'* te zien zijn. Een absolute aanrader; Rossi, één van de sterkste persoonlijkheden uit de hedendaagse architectuurwereld, voert hier het werk van Adolf Loos ten tonele. Loos was een Weens architect rond de eeuwwisseling die met zijn stelling *"Ornament and Verbrechen"* het tema van de maatschappelijke en filosofische betekenissen van de abstrakte gestalte gaf. De film *Ornamento e delitto* toont dus twee persoonlijkheden: Aldo Rossi en Adolf Loos, of hoe een beweging strijd van het begin van deze eeuw gezien wordt door de ogen van een steen in de hedendaagse kikkerpoel (kan het kryptischer?) Met Nauman en Rossi is de kous niet af. *Ludger Gerdes* en *Thomas Schütte* zetten zich af tegen de excessen van enkele recente trends in de schilderkunst. Andere 'beeldmakers' zijn: Jan van Oost, Dan Graham, Gorik Lindemans, Herman Pitz en Jef Geys. Allen spelen ze in het op het toch wat ruim interpreteerbare begrip 'beeld', maar we mogen hopen dat ze dat allemaal doen vanuit een *gekoncentreerde* aandacht. Het uitspelen van het thema van de abstraktie tegen het thema van het beeld lijkt trouwens centraal te staan in *Klapstuk 85*. Met Fabre, Childs, Gallotta, Nauman, Gerdes, Rossi en anderen kunnen we een boeiend festival verwachten.

Didier Wijnants

AGENDA

- 20.00 u. *Jan Fabre. De macht der theaterlijke dwaasheden.* Stadsschouwburg, Bondgenotenlaan 21
- 22.00 u. *Laurie Booth & Harry de Wit. An Axe to Grind.* Vlamingenstraat 83
- 23.00 u. (nachtprogramma). 'tStuc, Van Evenstraat 2d

Donderdag 10 oktober

- 18.00 u. *Paxtons Conversation Pieces*: gesprek met Jan Fabre. Vlamingenstraat 83
- 20.00 u. *Jan Fabre. De macht der theaterlijke dwaasheden.* Stadsschouwburg, Bondgenotenlaan 21
- 20.30 u. *Marc Vanrunxt. Hyena.* 'tStuc, Van Evenstraat 2d

Vrijdag 11 oktober

- 18.00 u. *Paxtons Conversations Pieces*: gesprek met Laurie Booth & Harry de Wit. Vlamingenstraat 83
- 20.30 u. *Marc Vanrunxt. Hyena* 'tStuc, Van Evenstraat 2d
- 22.00 u. *Laurie Booth & Harry de Wit. An Axe to Grind.* Vlamingenstraat 83

Zaterdag 12 oktober

- 20.30 u. *Karole Armitage. Double Duo.* Stadsschouwburg, Bondgenotenlaan 21
- 20.30 u. *Marc Vanrunxt. Hyena.* 'tStuc, Van Evenstraat 2d
- 22.00 u. *Laurie Booth & Harry de Wit. An Axe to Grind.* Vlamingenstraat 83

WORKSHOPS

Dans

- 11-15 oktober *Ruth Barnes*
- 19-20 oktober *Marc Tompkins*
- 21-24 oktober *Gerhard Bohner*

Danskritiek

- 18-26 oktober *Deborah Jowitz*

TENTOONSTELLINGEN

DOCH DOCH. Een projekt van *Chris Dercon*, met *Ludger Gerdes*, *Jef Geys*, *Dan Graham*, *Marin Kasimir*, *Gorik Lindemans*, *Bruce Nauman*, *Onafhankelijk Toneel*, *Herman Pitz*, *Aldo Rossi*, *Thomas Schütte*, *Jan Van Oost*. Van 10 tot 27 oktober in de Naamsstraat 96, dagelijks van 11 tot 19.00 u.

Wie schrijft mee?

klapstuk

Veto zoekt dansrecensenten om het *Klapstukgebeuren* in Leuven mee te helpen koördineren, zoals dat heet.

Liefhebbers mogen zich altijd aanmelden op het redaktie-adres, 's Meiersstraat 5, Leuven

The price you have to pay

De toegangsprijzen voor de verschillende *klapstukken* zijn zeer gedifferentieerd, alnaargelang plaats, lidmaatschap van 'tStuc of afname in groep.

1. De prijzen in de Stadsschouwburg, volgens rang: van 500 tot 150 BF; de overige plaatsen (Stuc, Vlamingenstraat) is de eenheidsprijs 250 BF.
2. Voor Stuc-leden is er steeds een reductie van 100 BF. (Stuc lidkaart te bekomen op 'tStuc)
3. Groepstickets (vanaf 20 personen) geven recht op een reductie van 100 BF (niet te combineren met Stuc-kaart, natuurlijk), hiervoor neme men contact op met Lea Winkeler op 'tStuc (016/23.67.73)

De voorverkoop gaat door te Leuven: - op het Stuc

- De Streekrant, Mgr. Ladeuzeplein 29

Brussel: - BBB onthaalcentrum, Grammarkt 61, 1000 Brussel

Antwerpen: Ticketshop, Centurycenter, De Keyserlei 58

Vanaf 9 oktober zijn er enkel nog kaarten te koop op 'tStuc (voor wie het nog niet wist: E. Van Evenstraat 2d, 2de verdieping). Schriftelijke reservatie is mogelijk via de besteltoon uit de KSKrant. Er bestaat ook een abonnement; meer informatie in de KSKrant.